

2020

Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych

Gmina Miedzichowo

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
Dane demograficzne	5
Metryka Gminy	7
Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.....	7
Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	10
Rynek alkoholowy.....	11
Skala problemów społecznych	12
Nadużywanie alkoholu i innych substancji psychoaktywnych	12
Przestępczość.....	13
Przemoc w rodzinie.....	14
Zasoby w zakresie rozwiązywania problemów społecznych	16
Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży.....	16
Inne oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży.....	23
Szkolenia dla pracowników GKRPA, GOPS, Świetlice	25
Punkt Informacyjno-Konsultacyjny GKRPA w Bolewicach	25
Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców	26
Grupa badana.....	26
Cel badania.....	27
Podstawowe problemy społeczne w opinii mieszkańców.....	28
Spożywanie alkoholu oraz związane z nim inne problemy społeczne	29
Substancje psychoaktywne: nikotyna	34
Substancje psychoaktywne: narkotyki i dopalacze.....	36
Przemoc w rodzinie.....	39
Przekonania dotyczące wychowania dzieci	39
Zjawisko przemocy w rodzinie.....	41

Hazard.....	44
Cyberprzemoc i uzależnienie od internetu.....	46
Badania sprzedawców napojów alkoholowych.....	48
Grupa badana.....	48
Cel badania.....	49
Wyniki badań.....	49
Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży.....	58
Metodologia.....	58
Cel badania.....	58
Charakterystyka grupy badanej.....	59
Wyniki.....	64
Substancje psychoaktywne: Alkohol.....	64
Substancje psychoaktywne: Papierosy.....	68
Substancje psychoaktywne: Narkotyki i dopalacze.....	71
Postawy wobec substancji psychoaktywnych.....	74
Przemoc w szkole.....	76
Uzależnienie od internetu i cyberprzemoc.....	79
Hazard.....	86
Czas Wolny.....	88
Telewizja.....	93
Sport.....	95
Wybrane zagadnienia z ESPAD-U. Porównanie wyników badania uczniów z gminy Miedzichowo z wynikami próby ogólnopolskiej z 2019 roku.....	99
Metodologia.....	99
Cel badania.....	100
Grupa badana.....	101
Wyniki.....	102
Podsumowanie.....	122

Oddziaływania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży – rekomendacje oparte na modelu profilaktyki pozytywnej:	129
Czynniki ryzyka.....	129
Czynniki chroniące	130

WSTĘP

Raport ma na celu przedstawienie wyników badań ankietowych przeprowadzonych w drugiej połowie 2020 roku, obejmujących podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzecią, a także postawami społecznymi wobec tychże zjawisk.

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie Miedzichowo wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- 1) dorośli mieszkańcy
- 2) dzieci i młodzież szkolna
- 3) sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

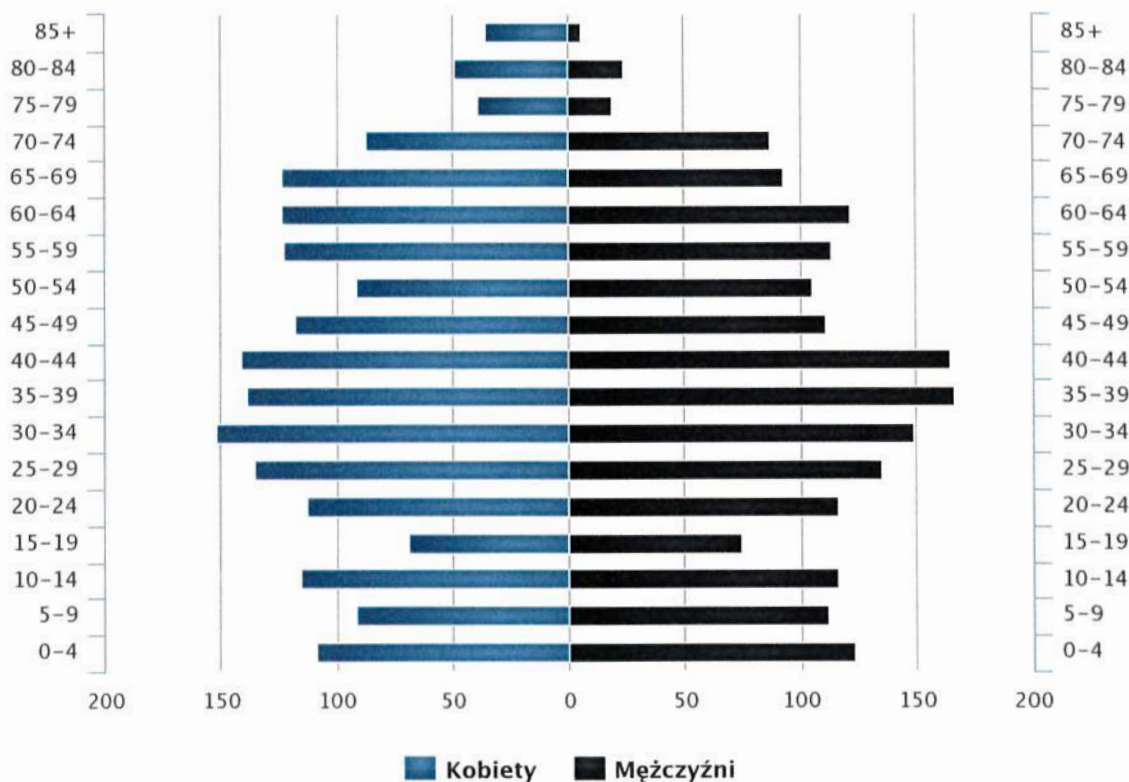
Dane pochodzące z badań ankietowych uzupełniono o dane na temat funkcjonowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punktu Konsultacyjno-Terapeutycznego.

DANE DEMOGRAFICZNE

Gmina Miedzichowo ma 3 793 mieszkańców, z czego 50,2% stanowią kobiety, a 49,8% mężczyźni. W latach 2002-2019 liczba mieszkańców zmalała o 2,8%. Średni wiek mieszkańców wynosi 39,0 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Piramida wieku mieszkańców gminy Miedzichowo, 2019

(Źródło: GUS)

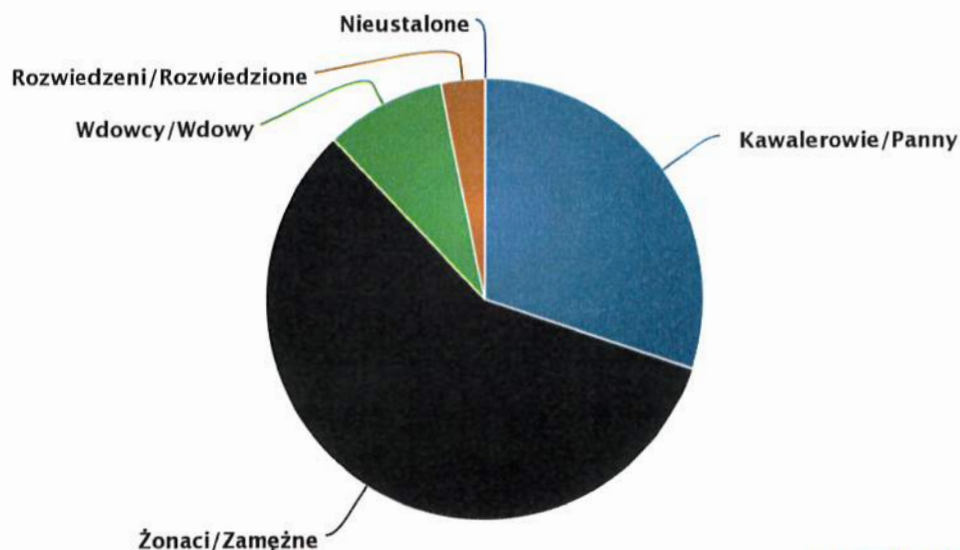

www.polskawliczbach.pl

Mieszkańcy gminy Miedzichowo zawarli w 2019 roku 14 małżeństw, co odpowiada 3,8 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,4 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 30,1% mieszkańców gminy Miedzichowo jest stanu wolnego, 57,7% żyje w małżeństwie, 3,3% mieszkańców jest po rozwodzie, a 8,9% to wdowy/wdowcy.

Stan cywilny (Ludność w wieku 15+ lat) – Gmina Miedzichowo

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011)

www.polskawliczbach.pl

Gmina Miedzichowo ma dodatni przyrost naturalny wynoszący 6. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 1,63 na 1000 mieszkańców gminy Miedzichowo. W 2019 roku urodziło się 42 dzieci, w tym 40,5% dziewczynek i 59,5% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 388 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,24 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

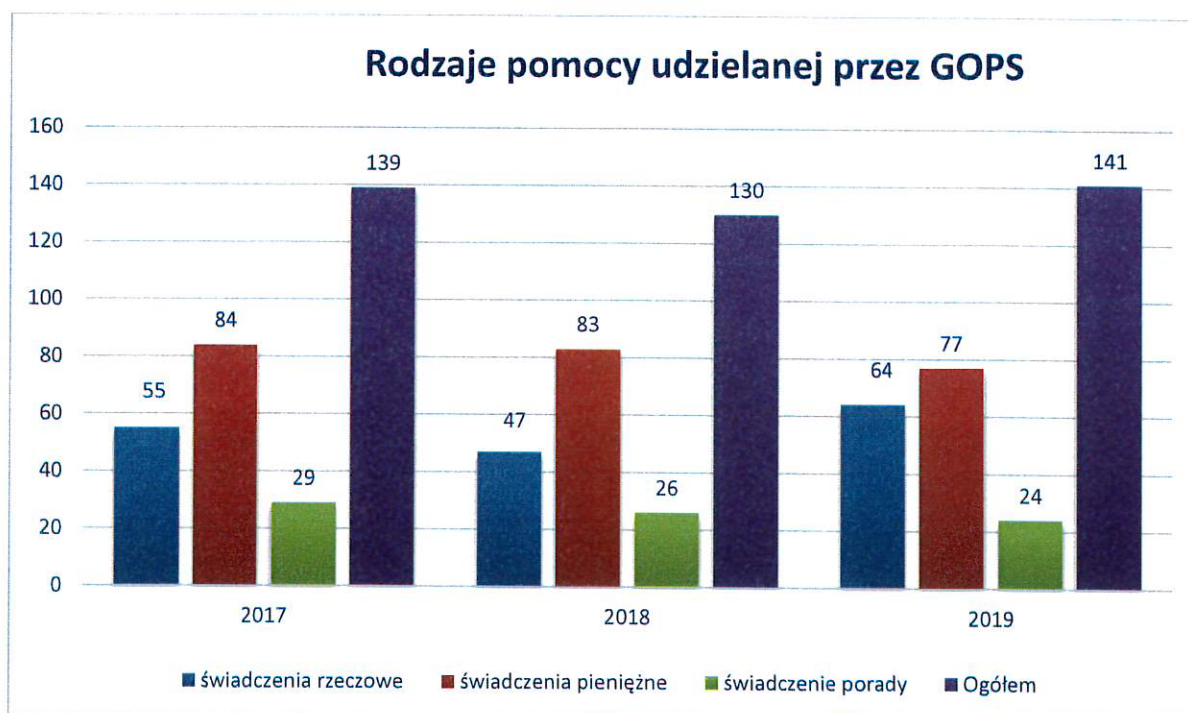
METRYKA GMINY

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku 2019 liczba rodzin korzystających z pomocy ośrodka pomocy społecznej była wyższa w porównaniu z latami 2017-2018. GOPS udzielał przede wszystkim świadczeń pieniężnych, w drugiej kolejności były to świadczenia rzeczowe oraz porady.

Pomoc Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

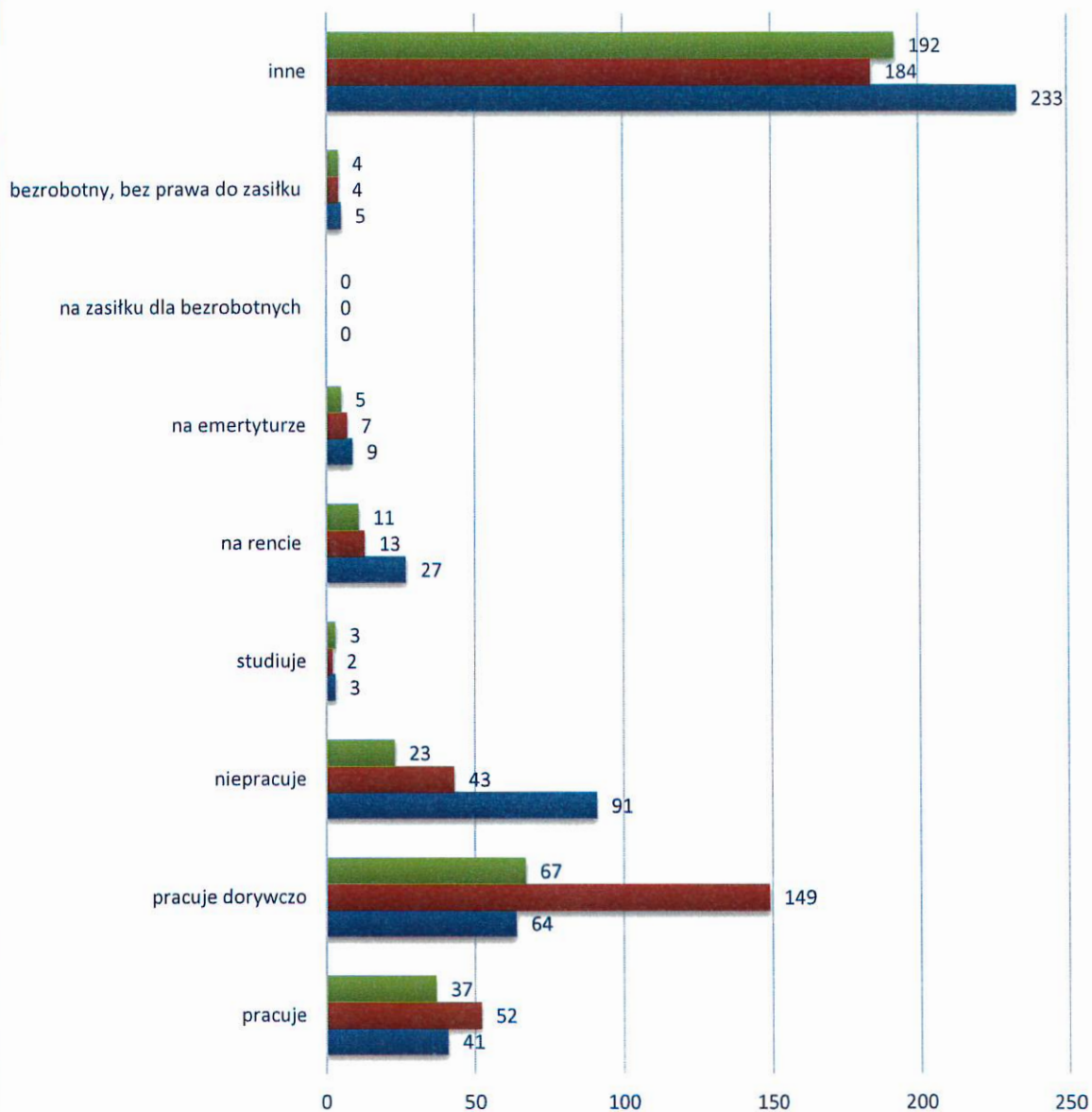
	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba rodzin ogółem	139	130	141
Rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień	13	7	7

Powody przyznawania pomocy społecznej			
liczba rodzin/liczba osób			
	2017 r.	2018r.	2019 r.
Ogółem	139/473	130/454	141/342
Niepełnosprawność	43/61	41/57	40/49
Bezrobocie	5/15	4/11	4/22
Osoby dotknięte klęską żywiołową	0	0	0
Ubóstwo	13/24	10/16	22/65
Bezradność opiekuńczo-wychowawcza	35/163	31/156	18/106
Osoby dotknięte długotrwałą chorobą	7/21	2/7	5/5
Alkoholizm	13/33	7/15	7/15
Inne	23/156	35/192	45/80

Ogólna liczba przyznawanych świadczeń pomocy społecznej w ostatnich trzech latach najwyższa była w roku 2019. Na przestrzeni trzech lat najwięcej świadczeń przyznawano z powodu niepełnosprawności. Świadczenia przyznawane z powodu alkoholizmu oraz bezradności opiekuńczo wychowawczej wykazały tendencję spadkową.

Struktura odbiorców pomocy społecznej ze względu na aktywność zawodową

	pracuje	pracuje dorywczo	niepracuje	studiuje	na rencie	na emeryturze	na zasiłku dla bezrobotnych	bezrobotny, bez prawa do zasiłku	inne
■ 2019	37	67	23	3	11	5	0	4	192
■ 2018	52	149	43	2	13	7	0	4	184
■ 2017	41	64	91	3	27	9	0	5	233

DZIAŁALNOŚĆ
GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Miedzichowo odbywała w latach 2017-2019 posiedzenia oraz przeprowadzała kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

	2017r.	2018 r.	2019 r.
Posiedzenia GKRPA (ogółem)	3	3	1
Przeprowadzono rozmowy	2	6	8
Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	3	3	1
Postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych, (ogółem) tym:	16	8	7
• dotyczących jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	5	5	6
• dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży	16	8	7
• postanowienia negatywne	0	0	0

Działalność Podkomisji interwencyjno-motywującej

	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Wnioski o leczenie odwykowe	6	3	5
Wniosków do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	-	-	2

RYNEK ALKOHOLOWY

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych

Ogółem	26
a) do spożycia poza miejscem sprzedaży (wg zawartości alkoholu):	
☐ do 4,5%	7
☐ od 4,5% do 18%	5
☐ powyżej 18%	6
b) do spożycia w miejscu sprzedaży (wg zawartości alkoholu):	
☐ do 4,5%	6
☐ od 4,5% do 18%	1
☐ powyżej 18%	1

SKALA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

NADUŻYWANIE ALKOHOLU I INNYCH SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

Poniższa tabela przedstawia dane pozyskane od Policji dotyczące problemów społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu.

Ilość interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu w roku:

- 2017 – 10,
- 2018 – 18,
- 2019 – 8.

Przestępstwa/wykroczenia popełnione pod wpływem środków odurzających

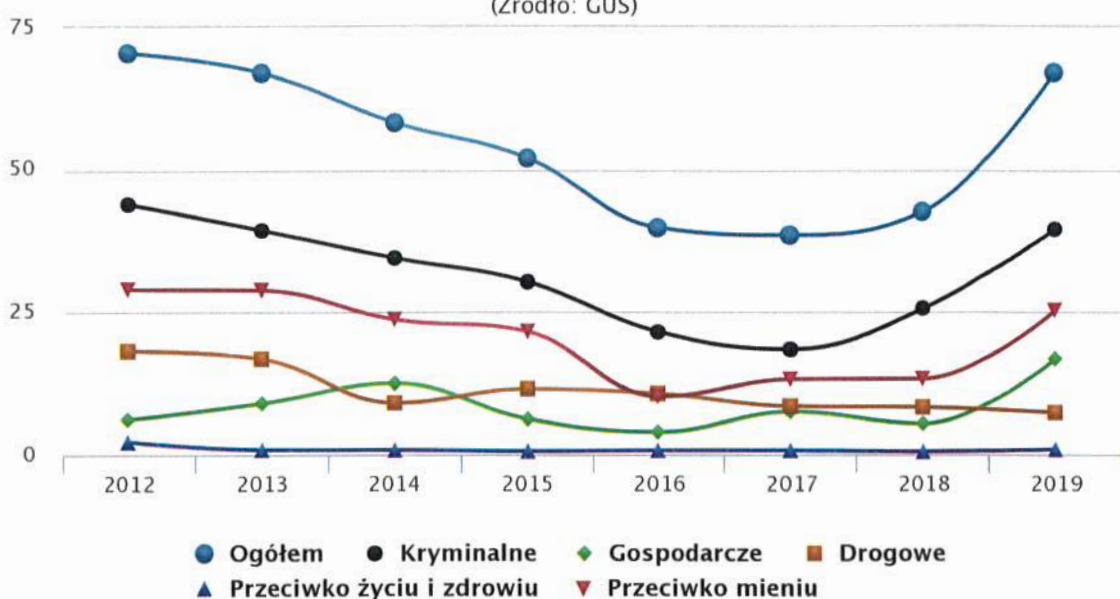
	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	12	8	15
Prowadzenie pojazdów po drodze publicznej po użyciu alkoholu	4	6	7
Zakłócanie porządku publicznego	9	15	23
Podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	2	1	4
Liczba wypadków pod wpływem alkoholu	0	0	1
Przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	0	0	0
Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	2	1	1
Osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	0	0	0

PRZESTĘPCZOŚĆ

W 2019 roku w gminie Miedzichowo stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 67 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 18,14 przestępstw. Jest to wartość porównywalna do wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski.

Przestępstwa stwierdzone (oszacowanie) w gminie Miedzichowo w latach 2012 – 2019

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Przestępstwa na terenie gminy

	2017 r.	2018 r.	2019 r.
kradzież z włamaniem	2	0	3
fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	1	2	1
pobicie	0	0	0
uszkodzenie mienia	0	1	0

kradzież pieniędzy wraz z dokumentami	0	0	0
kradzież mienia	1	3	5
Inne	59	42	58

PRZEMOC W RODZINIE

Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba sprawców oraz ofiar przemocy w rodzinie wykazała tendencję spadkową, jednak nadal utrzymuje się na względnie wysokim poziomie.

Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową

	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba interwencji	138	178	195
Dotyczące przemocy w rodzinie	31	39	46
Liczba ofiar przemocy w rodzinie ogółem, w tym:	1	1	4
○ Kobiety	1	1	3
○ Mężczyźni	-	-	-
○ Nieletni	-	-	1
Liczba sprawców przemocy domowej ogółem, w tym:	1	1	4
○ Kobiety	-	-	-
○ Mężczyźni	1	-	4
○ Nieletni	-	-	-
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu, ogółem	1	0	4
○ Kobiety	-	-	-
○ Mężczyźni	1	-	4

○ Nieletni	-	-	-
Liczba dzieci obecnych podczas interwencji	-	-	7

Artykuł KK Kwalifikacja prawna przestępstw

2017 r.

	Wszczęte	Stwierdzone	Zakończone
Znęcanie się na rodziną	1	1	1
Groźby karalne	1	1	1
Uchylanie się od płacenia alimentów	3	2	3
Inne	38	29	38

2018 r.

	Wszczęte	Stwierdzone	Zakończone
Znęcanie się na rodziną	2	2	2
Groźby karalne	0	0	0
Uchylanie się od płacenia alimentów	26	24	26
Inne	58	39	58

2019 r.

	Wszczęte	Stwierdzone	Zakończone
Znęcanie się nad rodziną	1	1	1
Groźby karalne	0	0	0
Uchylanie się od płacenia alimentów	35	38	39
Inne	48	37	48

ZASOBY W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

WAŻNIEJSZE ODDZIAŁYWANIA PROFILAKTYCZNE DLA MŁODZIEŻY

INFORMACJE Z ZESPOŁU SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH W BOLEWICACH.

Rok 2017:	Ilość osób
<p align="center">Pedagog/psycholog szkolny - podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży:</p>	
<p>Prowadzenie ściennych gazetek profilaktycznych z wykorzystaniem plakatów, ulotek, prac plastycznych uczniów nt. dopalaczy, narkotyków, szkodliwości spożywania alkoholu i palenia papierosów, Światowego Dnia Walki z AIDS, Dnia Bez Papierosa, bezpieczeństwa w Internecie, bezpieczeństwa podczas zabaw zimowych, zapobiegania przemocy i cyberprzemocy oraz zasad dobrego kontaktu. Udostępnianie materiałów informacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień.</p>	
<p>Prowadzenie dla uczniów kl. IV zajęć nt. zagrożeń w Internecie oraz zajęć integrujących grupę i kształtujących umiejętność współpracy w zespole.</p>	Uczniów - 21
<p>Prowadzenie dla uczniów kl. V zajęć nt. różnych form zagrożeń internetowych i zasad bezpiecznego korzystania z portali społecznościowych, zajęć integrujących grupę i kształtujących umiejętność współpracy w zespole.</p>	Uczniów - 23
<p>Prowadzenie dla uczniów kl. I gim. zajęć nt. różnych form cyberprzemocy oraz zajęć dot. zagrożeń związanych z używaniem dopalaczy i narkotyków oraz radzenia sobie ze stresem.</p>	Uczniów - 24
<p>Prowadzenie dla uczniów kl. II gim. zajęć nt. „Radzenie sobie z emocjami a samookaleczenia”, zajęć nt. sposobów przeciwstawiania się przemocy i agresji, zajęć nt. różnych form cyberprzemocy oraz zajęć kształtujących umiejętność współpracy w zespole.</p>	Uczniów - 20
<p>Prowadzenie dla uczniów kl. III gim. zajęć nt. „Szkola i zawód moich marzeń”, „Moje mocne i słabe strony oraz predyspozycje zawodowe”, „Trudna sztuka autoprezentacji”, zajęć nt. różnych form cyberprzemocy oraz zajęć kształtujących umiejętność pracy w grupie.</p>	Uczniów - 23

Udział w szkoleniu dot. wdrażania projektu profilaktycznego „Dwie strony sieci”	Nauczycieli - 1
Udział w konferencji org. przez Wydział Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu i Sąd Okręgowy w Poznaniu pt. „Narkotyki i dopalacze – zło, które wciąga młodzież”.	Nauczycieli - 1
Prace w Zespole Interdyscyplinarnym do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miedzichowie.	Nauczycieli - 1
Nauczyciele, wychowawcy, Samorząd szkolny	
Zajęcia dot. zagrożeń związanych z używaniem dopalaczy i narkotyków, alkoholu i papierosów, różnych form cyberprzemocy w ramach godzin wychowawczych.	Uczniów - 186
Wycieczki, biwaki, szkolne konkursy językowe, przedmiotowe, wyjazdy na basen, organizacja uroczystości, akademii i apeli.	
Akcje charytatywne, organizacja dyskotek, kiermaszy promujących zdrowy styl życia wolny od uzależnień.	
Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Nowym Tomysłu	
Pogadanki, warsztaty, grupowe badania zawodowe dla uczniów klas III gim. – „Jak wybrać przyszłą szkołę i zawód, moje predyspozycje zawodowe”.	Uczniów - 26
Pogadanki dla uczniów klas V, VI, I – II gim. nt. zagrożeń dla bezpieczeństwa uczniów korzystających z technologii informacyjno – komunikacyjnych.	Uczniów - 87
Pogadanki i warsztaty dla uczniów klasy IV- „Metody efektywnego uczenia się – jak uczyć się skutecznie”.	Uczniów - 21
Pogadanka dla rodziców uczniów klas I - II – „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”.	Rodziców - 55
Pogadanka dla rodziców uczniów klasy III gim. – „Rodzic jako pierwszy nieprofesjonalny doradca zawodowy swojego dziecka”.	Rodziców - 17
Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Miedzichowie:	
Udział młodzieży w akcji „Świąteczna Zbiórka Żywności”	Uczniów - 187
Współpraca z Posterunkiem Policji w Miedzichowie, Komendą Powiatową Policji w Nowym Tomysłu:	

Organizowanie na terenie szkoły rozmów funkcjonariuszy policji z uczniami sprawiającymi problemy wychowawcze.	Uczniów - 6
Spotkania z uczniami kl. 0 – III nt. zasad bezpieczeństwa.	Uczniów – 129
Turniej wiedzy o ruchu drogowym oraz konkurs plastyczny „Bezpiecznie to wiedzieć i znać”	Uczniów – 45
Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miedzichowie:	Uczniów - 14
Organizowanie i prowadzenie zajęć w świetlicy środowiskowej w Bolewicach.	
<hr/>	
Rok 2018:	Ilość osób
Pedagog/psycholog szkolny - Podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży:	
Udostępnianie materiałów informacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień; prowadzenie ściennych gazetek profilaktycznych z wykorzystaniem plakatów, ulotek, prac plastycznych uczniów nt. dopalaczy, narkotyków, szkodliwości spożywania alkoholu i palenia papierosów, Światowego Dnia Walki z AIDS, Dnia Bez Papierosa, bezpieczeństwa w Internecie, bezpieczeństwa podczas zabaw zimowych, zapobiegania przemocy oraz różnych form cyberprzemocy.	
Prowadzenie dla uczniów kl. III zajęć nt. zagrożeń związanych z użytkowaniem Internetu	Uczniów - 19
Prowadzenie dla uczniów kl. IV - V zajęć integrujących grupę i kształtujących umiejętność współpracy w zespole.	Uczniów - 35
Prowadzenie dla uczniów kl. VI zajęć nt. zasad savoir-vivre w życiu codziennym, wpływu napojów energetyzujących na organizm człowieka.	Uczniów - 22
Prowadzenie dla uczniów kl. VII zajęć nt. wpływu dopalaczy na organizm człowieka, niebezpiecznej mody na napoje energetyzujące, zajęć integrujących grupę i kształtujących umiejętność współpracy w zespole oraz zasad savoir-vivre w życiu codziennym.	Uczniów - 27

Prowadzenie dla uczniów kl. II gim. zajęć nt. „Moje zainteresowani i mocne strony”, zajęć nt. niebezpiecznej mody na napoje energetyzujące.	Uczniów - 25
Prowadzenie dla uczniów kl. III gim. zajęć nt. „Moje mocne i słabe strony oraz predyspozycje zawodowe”, „Moja przyszła szkoła i zawód”, zajęć nt. niebezpiecznej mody na napoje energetyzujące.	Uczniów - 21
Prowadzenie wraz z psychologiem szkolnym rady szkoleniowej dla nauczycieli nt. pomocy psychologiczno-pedagogicznej w świetle obowiązujących przepisów. Ilość osób uczestniczących	Nauczycieli - 25
Rada szkoleniowa dla nauczycieli nt. „Nauczyciele kontra substancje psychoaktywne – alkohol, narkotyki i dopalacze” prowadzonej przez trenera z Centrum Rozwoju Edukacji i Kompetencji Invesis Polska.	Nauczycieli - 26
Prace w Zespole Interdyscyplinarnym do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miedzichowie.	Nauczycieli - 1
Przeprowadzenie badań w celu uzupełnienia diagnozy i prowadzonych przez szkołę działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii z udostępnionego przez firmę Akademia Aktywnej Edukacji systemu do ankietowania.	uczniów – 240 nauczycieli – 25 rodziców – 92
Nauczyciele, wychowawcy, Samorząd szkolny	
Realizacja programu profilaktyki antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”.	Uczniów - 58
Zajęcia dot. zagrożeń związanych z używaniem dopalaczy i narkotyków, alkoholu i papierosów, różnych form cyberprzemocy w ramach godzin wychowawczych.	Uczniów - 194
Wycieczki, biwaki, szkolne konkursy językowe, przedmiotowe, wyjazdy na basen, organizacja uroczystości, akademii i apeli.	
Akcje charytatywne, organizacja dyskotek, kiermaszy promujących zdrowy styl życia wolny od uzależnień.	
Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Nowym Tomyślu	
Pogadanka i warsztaty dla uczniów kl. II i III gim. – „Jak wybrać przyszłą szkołę i zawód, moje predyspozycje zawodowe”.	Uczniów - 58

Pogadanka dla rodziców uczniów klasy V – „Jak odkrywać i rozwijać zainteresowania swojego dziecka?”	Rodziców - 19
Pogadanka dla rodziców uczniów kl. III gim. – „Rodzic jako pierwszy nieprofesjonalny doradca zawodowy swojego dziecka”.	Rodziców - 15
Udział w szkoleniu pt. „Jak rozumieć trudne zachowania dzieci i jak sobie z nimi radzić” organizowanym w ramach Zespołu Samokształceniowego psychologów, pedagogów i logopedów powiatu nowotomyskiego.	Nauczycieli - 2
Udział w spotkaniu Zespołu Samokształceniowego psychologów, pedagogów i logopedów w celu wymiany doświadczeń z realizacji zadań związanych z pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie placówki.	Nauczycieli - 2
Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Miedzichowie:	
Udział młodzieży w akcji „Świąteczna Zbiórka Żywności”	Uczniów - 175
Współpraca z Posterunkiem Policji w Miedzichowie, Komendą Powiatową Policji w Nowym Tomysłu:	
Spotkania nt. zasad bezpieczeństwa dla uczniów klas I – III.	Uczniów - 98
Udział w szkoleniu w ramach realizacji projektów profilaktycznych „Dwie strony sieci” i „Dopalacze niszczą życie”.	Nauczycieli - 2
Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miedzichowie:	
Spotkania edukacyjna – profilaktyczne z uczniami kl. II i III gim. z terapeutą uzależnień nt. „Dopalacze – śmiercionośna inwestycja”.	Uczniów - 49
Warsztaty dla uczniów kl. IV, V – „W sieci” - profilaktyka uzależnień związanych z użytkowaniem Internetu, cyberprzemoc”.	Uczniów - 72
Organizowanie i prowadzenie zajęć w świetlicy środowiskowej w Bolewicach.	Uczniów - 12
Finansowanie zakupu pakietów filmów profilaktyczno-edukacyjnych „Dopalacze zagrożenia”, „Alkohol, e-papierosy, energetyki - niebezpieczna moda”, „Pułapki nowoczesnych technologii”.	

Rok 2019:	Ilość osób
Pedagog/psycholog szkolny - Podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży:	
<p>Udostępnianie materiałów informacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień; prowadzenie ściennych gazetek profilaktycznych z wykorzystaniem plakatów, ulotek, prac plastycznych uczniów nt. zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych (dopalaczy, narkotyków, alkoholu, papierosów), Światowego Dnia Walki z AIDS, Dnia Bez Papierosa, bezpieczeństwa w Internecie, bezpieczeństwa podczas zabaw zimowych, zapobiegania przemocy oraz różnych form cyberprzemocy.</p>	
<p>Prowadzenie dla uczniów kl. V zajęć nt. „Jak bezpiecznie korzystać z Internetu” - różne formy cyberprzemocy oraz zajęć nt. „Moje zainteresowania”.</p>	<p>Uczniów - 43</p>
<p>Prowadzenie dla uczniów kl. IV - V zajęć integrujących grupę i kształtujących umiejętność współpracy w zespole.</p>	<p>Uczniów - 48</p>
<p>Prowadzenie dla uczniów kl. VI zajęć nt. szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów oraz ich wpływu na organizm człowieka.</p>	<p>Uczniów - 23</p>
<p>Prowadzenie dla uczniów kl. VII zajęć nt. dopalaczy i ich wpływu na organizm człowieka, zajęć nt. „Co to znaczy być odpowiedzialnym?”</p>	<p>Uczniów - 25</p>
<p>Prowadzenie dla uczniów kl. III gim. zajęć nt. trudnej sztuki autoprezentacji oraz zagrożeń współczesnego świata - „W objęciach sekty”.</p>	<p>Uczniów - 19</p>
<p>Rada szkoleniowa dla nauczycieli nt. obowiązków w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom, wynikających z przepisów prawa oświatowego, procedur zachowania w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych.</p>	<p>Nauczycieli - 26</p>
<p>Udział w szkoleniu pt. „Diagnoza potrzeb rozwojowych uczniów, czynników chroniących i czynników ryzyka warunkiem opracowania programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły o placówki oświatowej” organizowanych przez Grupę Profilaktycznie.pl w Poznaniu.</p>	<p>Nauczycieli - 2</p>
<p>Prace w Zespole Interdyscyplinarnym do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miedzichowie.</p>	<p>Nauczycieli - 1</p>
Nauczyciele, wychowawcy, Samorząd szkolny	

Zajęcia dot. zagrożeń związanych z używaniem dopalaczy i narkotyków, alkoholu i papierosów, różnych form cyberprzemocy w ramach godzin wychowawczych. Uczniów - 126

Realizacja programu edukacyjnego „Trzymaj formę”. Uczniów - 62

Wycieczki, biwaki, szkolne konkursy językowe, przedmiotowe, wyjazdy na basen, organizacja uroczystości, akademii i apeli.

Akcje charytatywne, organizacja dyskotek, kiermaszy promujących zdrowy styl życia wolny od uzależnień.

Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Nowym Tomysłu

Pogadanka i warsztaty dla uczniów kl. II i III gim. – „Jak wybrać przyszłą szkołę i zawód, moje predyspozycje zawodowe”. Uczniów - 25

Pogadanka dla rodziców uczniów klasy I – „Rola rodziców w wychowaniu i edukacji dziecka”. Rodziców - 24

Pogadanka dla rodziców uczniów kl. III gim. – „Rodzic jako pierwszy nieprofesjonalny doradca zawodowy swojego dziecka”. Rodziców - 16

Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Miedzichowie:

Udział młodzieży w akcji „Świąteczna Zbiórka Żywności” Uczniów - 176

Współpraca z Posterunkiem Policji w Miedzichowie, Komendą Powiatową Policji w Nowym Tomysłu:

Rozmowy z uczniami kl. VI-VIII z funkcjonariuszami Posterunku Policji nt. podejmowania ryzykownych działań (palenie e-papierosów). Uczniów - 37

Spotkanie dla rodziców uczniów kl. VI-VII z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji nt. zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych przez młodzież oraz odpowiedzialności karnej nieletnich. Rodziców – 54

Wdrażanie i realizacja programu antynikotynowego „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”. Uczniów - 34

Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miedzichowie:

Organizowanie i prowadzenie zajęć w świetlicy środowiskowej dla uczniów z rodzin dysfunkcyjnych w Bolewicach. Uczniów - 11

INNE ODDZIAŁYWANIA PROFILAKTYCZNE DLA MŁODZIEŻY

ROK 2017	Ilość osób
<ul style="list-style-type: none"> Pozalekcyjne zajęcia dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w świetlicy środowiskowej działającej przy GKRPA w Miedzichowie z siedzibą w Bolewicach, mające na celu kształtowanie właściwego stosunku do nauki i pracy, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień, wdrażanie do przestrzegania zasad współżycia społecznego, rozwijanie kreatywności, umiejętności dobrej zabawy i kultury społecznej, promowanie zdrowego trybu życia oraz profilaktykę uzależnień 	14
<ul style="list-style-type: none"> Impreza plenerowa „Przystanek: Biblioteka!” w Bolewicach skierowana do mieszkańców gminy, w tym uczniów i rodziców naszej szkoły, promująca alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, zdrowy styl życia, rozwijająca zainteresowania i kreatywność, promująca zabawę bez używek 	120
<ul style="list-style-type: none"> Biegi Uliczne im. A. Fiedlera dla dzieci i młodzieży 	186
<ul style="list-style-type: none"> Igrzyska sportowe: Mistrzostwa szkoły w biegach przełajowych, Konkurs żonglerki piłką siatkową i nożną, Konkurs rzutów do kosza, Mistrzostwa szkoły w tenisie stołowym, Mistrzostwa szkoły w warcabach, Mistrzostwa szkoły w trójboju lekkoatletycznym, Mistrzostwa szkoły w pływaniu 	156
<ul style="list-style-type: none"> Pozalekcyjne zajęcia sportowe SKS 	56
<ul style="list-style-type: none"> Akcja „Sprzątanie świata” – dbałość o czyste środowisko 	166
<ul style="list-style-type: none"> Udział w Festiwalu Piosenki Turystycznej i Dziecięcej w Miedzichowie promującym rozwijanie zainteresowań i talentów oraz dobrą zabawę bez używek 	16
ROK 2018	Ilość osób
<ul style="list-style-type: none"> Pozalekcyjne zajęcia dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w świetlicy środowiskowej działającej przy GKRPA w Miedzichowie z siedzibą w Bolewicach, mające na celu kształtowanie właściwego stosunku do nauki i pracy, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień, wdrażanie do przestrzegania zasad współżycia społecznego, rozwijanie kreatywności, umiejętności dobrej zabawy i kultury społecznej, promowanie zdrowego trybu życia oraz profilaktykę uzależnień. 	12
<ul style="list-style-type: none"> Biegi Uliczne im. A. Fiedlera dla dzieci i młodzieży 	172

<ul style="list-style-type: none"> • Udział w Festiwalu Piosenki Turystycznej i Dziecięcej w Miedzichowie promującym rozwijanie zainteresowań i talentów oraz dobrą zabawę bez używek 	17
<ul style="list-style-type: none"> • Igrzyska sportowe: Mistrzostwa szkoły w biegach przełajowych, Konkurs żonglerki piłką siatkową i nożną, Konkurs rzutów do kosza, Mistrzostwa szkoły w tenisie stołowym, Mistrzostwa szkoły w warcabach, Mistrzostwa szkoły w trójboju lekkoatletycznym, Mistrzostwa szkoły w pływaniu 	166
<ul style="list-style-type: none"> • Pozalekcyjne zajęcia sportowe SKS 	54
ROK 2019	Ilość osób
<ul style="list-style-type: none"> • Pozalekcyjne zajęcia dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w świetlicy środowiskowej działającej przy GKRPA w Miedzichowie z siedzibą w Bolewicach, mające na celu kształtowanie właściwego stosunku do nauki i pracy, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień, wdrażanie do przestrzegania zasad współżycia społecznego, rozwijanie kreatywności, umiejętności dobrej zabawy i kultury społecznej, promowanie zdrowego trybu życia oraz profilaktykę uzależnień 	9
<ul style="list-style-type: none"> • Biegi Uliczne im. A. Fiedlera dla dzieci i młodzieży 	197
<ul style="list-style-type: none"> • Igrzyska sportowe: Mistrzostwa szkoły w biegach przełajowych, Konkurs żonglerki piłką siatkową i nożną, Konkurs rzutów do kosza, Mistrzostwa szkoły w tenisie stołowym, Mistrzostwa szkoły w warcabach, Mistrzostwa szkoły w trójboju lekkoatletycznym, Mistrzostwa szkoły w pływaniu 	146
<ul style="list-style-type: none"> • Pozalekcyjne zajęcia sportowe SKS 	53
<ul style="list-style-type: none"> • Akcja „Sprzątanie świata” – dbałość o czyste środowisko 	166
<ul style="list-style-type: none"> • Udział w Festiwalu Piosenki Turystycznej i Dziecięcej w Miedzichowie promującym rozwijanie zainteresowań i talentów oraz dobrą zabawę bez używek 	11

SZKOLENIA DLA PRACOWNIKÓW GKRPA, GOPS, ŚWIETLICE

Szkolenia dla pracowników MOPS, KRPA, Świetlic

	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba szkoleń	3	1	0

Świetlice

Ilość placówek	Dzieci	w tym z rodzin alkoholowych	Liczba wychowawców
1 na 15-20 osób	8	5	3

PUNKT INFORMACYJNO-KONSULTACYJNY GKRPA W BOLEWICACH

Zakres działań i wykształcenie osób zatrudnionych w Punkcie Konsultacyjno-Terapeutycznym: Specjalista psychoterapii uzależnień.

LOKALNE ZAGROŻENIA SPOŁECZNE W GRUPIE DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

GRUPA BADANA

Badania miały charakter ulicznej ankiety w formie papier-ołówek i obejmowały mieszkańców gminy Miedzichowo, którzy ukończyli osiemnasty rok życia. Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie.

W badaniu wzięło udział 100 osób, w tym 73 kobiety oraz 27 mężczyzn. Średnia wieku respondentów wyniosła 30 lat.

CEL BADANIA

Celem badania była identyfikacja zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, w szczególności obejmujących:

- postawy społeczne dotyczące problemów istotnych w środowisku lokalnym,
- zagadnienia związane z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze,
- zagadnienia związane ze spożywaniem alkoholu, postawami wobec alkoholu oraz problematyką uzależnienia,
- zagadnienia związane z uzależnieniem od papierosów oraz e-papierosów,
- zagadnienia związane z uzależnieniem od hazardu,
- zagadnienia związane z przemocą w rodzinie w tym przekonania dotyczące modelu wychowania dzieci i młodzieży w kontekście stosowania kar fizycznych,
- zagadnienia związane z cyberprzemocą oraz uzależnieniami od czynności związanych z nowymi technologiami.

PODSTAWOWE PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII MIESZKAŃCÓW

W pierwszej części badania poprosiliśmy o ocenę ważności różnych problemów społecznych w środowisku lokalnym. Przyjętą w tych badaniach miarą ważności różnych problemów społecznych jest odsetek respondentów, którzy wskazują dany problem jako bardzo ważny. Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi uzyskanych w badaniu mieszkańców gminy Miedzichowo.

Ocena ważności lokalnych problemów społecznych przez badanych mieszkańców

<i>Problem</i>	<i>Bardzo istotny</i>	<i>Raczej istotny</i>	<i>Raczej nieistotny</i>	<i>Zdecydowanie nieistotny</i>
Zanieczyszczenie powietrza (smog)	23%	73%	4%	0%
Zanieczyszczenie wody	20%	60%	19%	1%
Zanieczyszczenie krajobrazu (zaśmiecenie)	7%	42%	48%	3%
Bezrobocie	11%	27%	58%	4%
Bieda, ubóstwo	9%	36%	46%	9%
Wzrost przestępczości	6%	24%	57%	13%
Kryzys rodziny	3%	18%	59%	20%
Kryzys norm moralnych	6%	19%	50%	25%

Jako najważniejszy problem społeczny mieszkańcy określają **zanieczyszczenie powietrza (smog) – 96%¹**, następnie **zanieczyszczenie wody – 80%**.

¹ Łącznie odpowiedzi *bardzo istotny* i *raczej istotny*.

SPOŻYWANIE ALKOHOLU ORAZ ZWIĄZANE Z NIM INNE PROBLEMY SPOŁECZNE

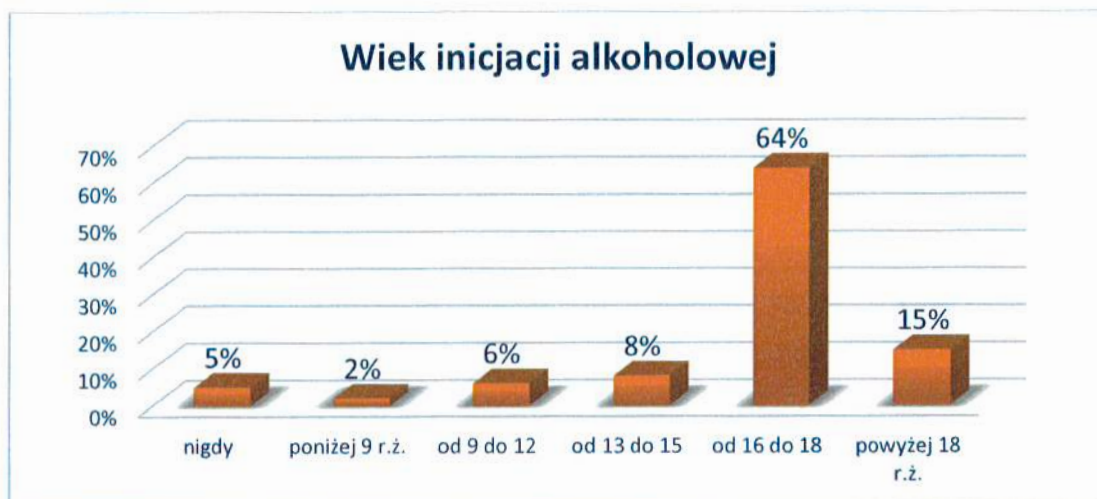
Badania CBOSu z 2019 pokazują, że *Ponad połowa Polaków (56%) deklaruje, że pije alkohol okazjonalnie, mniej niż co dziesiąty badany spożywa go często (8%), a co trzeci unika okazji do picia alkoholu lub w ogóle nie bierze go do ust (33%). W stosunku do badania z 2010 roku nieznacznie zmniejszył się odsetek deklarujących częste picie (z 11% do 8%), a nieco więcej ubyło całkowitych abstynentów (z 22% do 16%). Wzrósł więc udział osób spożywających alkohol czasami, z dobrej okazji, ale nie często (z 50% do 56%). Odsetek ten jest obecnie najwyższy (...).*

W kwestii rodzaju spożywanego alkoholu *Najczęściej spożywanym alkoholem jest piwo, ale jego udział znacząco zmalał od 2010 roku. Wówczas co druga osoba spośród pijących alkohol (52%) przyznawała, że najczęściej sięga po piwo. Obecnie wybiera je 39% osób, które nie rezygnują z napojów procentowych. Na drugim miejscu znajduje się wino (25%), a na trzecim – wódka (16%). Odsetek osób najchętniej wybierających wino rośnie od 2007 roku, natomiast największy wzrost dotyczy alkoholi wysokogatunkowych, np. koniaku, whisky – obecnie co dziewiąta osoba (11%) pijąca alkohol deklaruje, że, jeśli sięga po kieliszek, to najczęściej z tego typu trunkiem.²*

W przeprowadzonej ankiecie zbadano postawy i przekonania dorosłych mieszkańców na temat alkoholu.

Pierwszą z poruszanych kwestii był **wiek inicjacji alkoholowej**. Największa liczba ankietowanych wskazała na wiek pomiędzy **16 a 18 rokiem życia – 64%**. Pozostałe odpowiedzi dotyczyły ukończenia pełnoletności – 15% oraz **poniżej 15 roku życia – łącznie 16%**. 5% ankietowanych wykazało, że nigdy nie spożywali alkoholu.

² Centrum Badania Opinii Społecznej, Komunikat z badań: Konsumpcja alkoholu w Polsce, Grudzień 2019
Źródło: www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2019/K_151_19.PDF (dostęp: 7.07.2020)

Kolejną kwestią była **częstotliwość spożywania alkoholu**. Największa liczba badanych przyznała, że pije alkohol kilka razy w miesiącu (60%), jednakże część mieszkańców gminy Miedzichowo wskazała, że spożywa alkohol kilka razy w tygodniu (13%), a nawet codziennie (14%).

Otrzymane wyniki można podsumować stwierdzeniem, że istnieje grupa ryzyka uzależnienia od alkoholu. Należy zadbać o psychoedukację w tym zakresie – ryzyko i możliwe zagrożenia wynikające z częstego spożywania napojów alkoholowych.

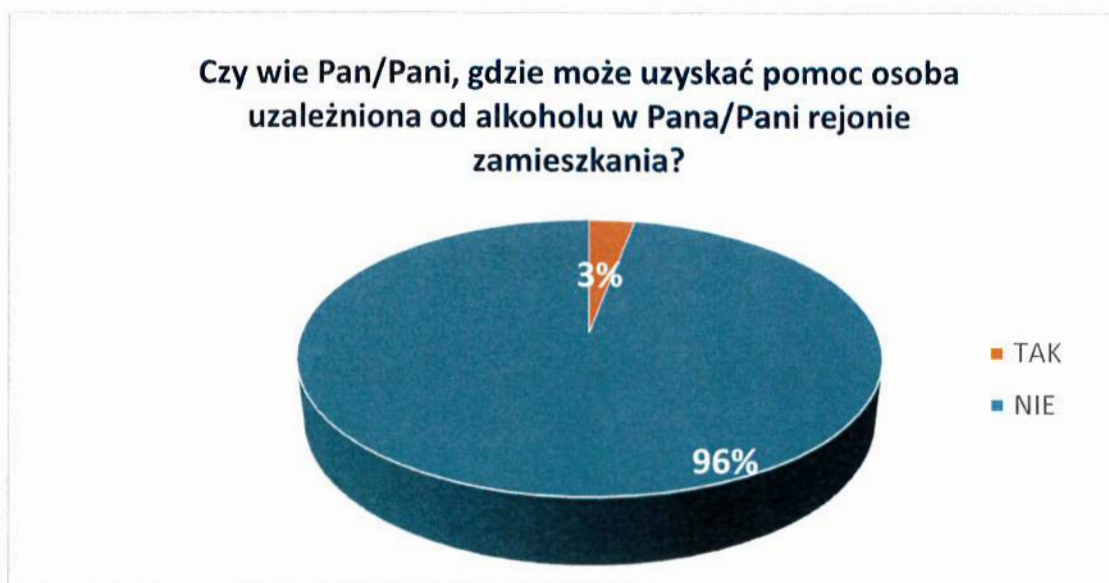
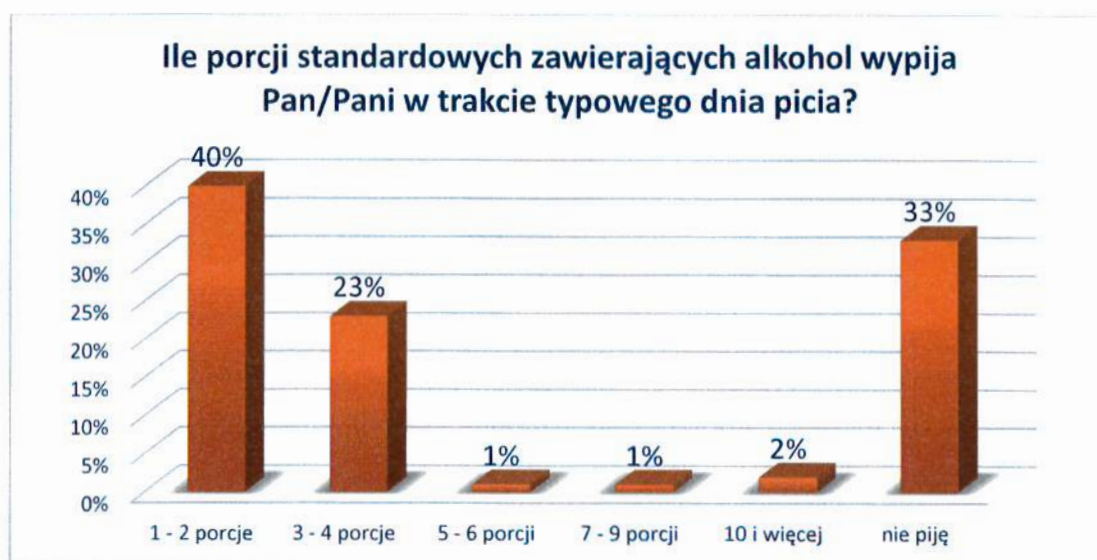

Oprócz częstotliwości spożywania alkoholu ważne są także jego **ilości**. Porcja standardowa alkoholu (tzn. 10g czystego, 100% alkoholu) zawarta jest w ok. 250 ml piwa

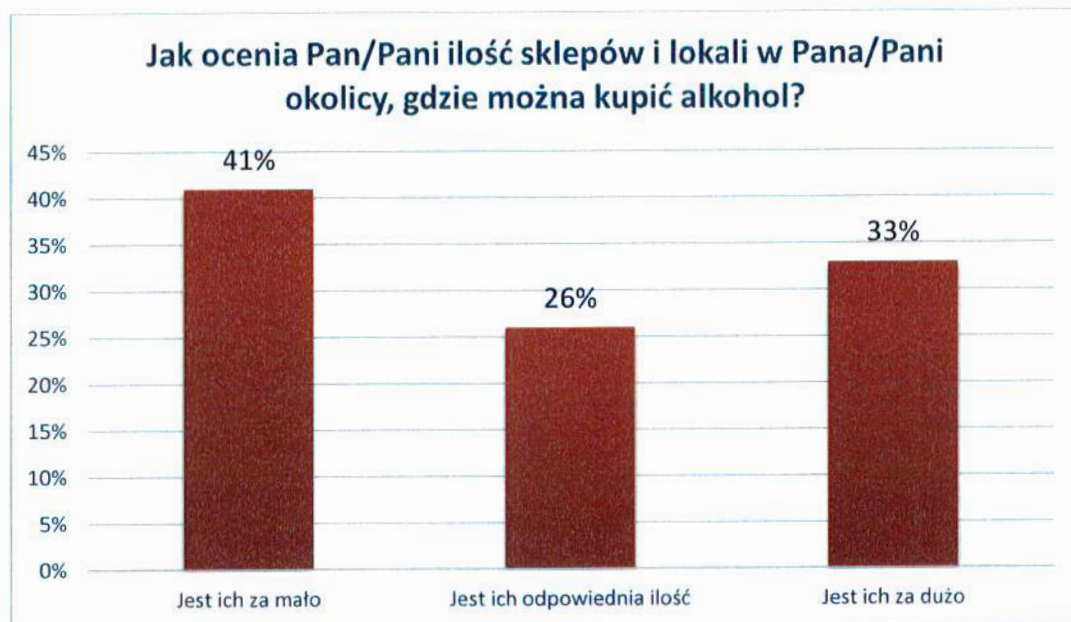
o mocy 5% (pół butelki), w ok. 100 ml wina o mocy 12% (jeden kieliszek wina) oraz w ok. 30 ml wódki o mocy 40% (mały kieliszek wódki).

Badani deklarowali najczęściej, że spożywają jednorazowo 1-2 porcje (40%) oraz 3-4 porcje (23%). W tym pytaniu co trzeci ankietowany wskazał abstynencję.

W związku z powyższym, należy uznać, że mieszkańcy gminy Miedzichowo odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu na średnim poziomie ryzyka. Tylko 3% ankietowanych gminy Miedzichowo, wie gdzie może zgłosić się osoba mająca problem z uzależnieniem.

Wśród mieszkańców gminy Miedzichowo 26% uważa, że **w okolicy znajduje się odpowiednia liczba punktów**, w których można kupić alkohol, jednocześnie 33% badanych twierdzi, że **lokali jest za dużo, a 41% za mało**.

Zachowania związane z piciem alkoholu są w dużej mierze zależne od postaw, czyli chociażby wiedzy na temat szkodliwego działania alkoholu, emocji i motywacji, które towarzyszą jego spożywaniu.

Pierwsze z pytań dotyczyło mitu, jakoby alkohol zawarty w „słabszych” napojach (piwie, winie) był mniej szkodliwy niż ten zawarty w wysokoprocentowych napojach (np. w wódce). Błędne przekonanie jest rozpowszechnione wśród 93% badanych mieszkańców, którzy uważają że alkohol zawarty np. w piwie jest mniej szkodliwy od alkoholu zawartego w wódce.

Kolejne pytanie badające postawy względem alkoholu dotyczyło dostępności i kontroli sprzedaży alkoholu.

Łącznie 85% badanych mieszkańców zgadza się ze stwierdzeniem, że „dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany”. Jednocześnie 67% respondentów ocenia osoby pijące alkohol jako zagrażające lub raczej zagrażające bezpieczeństwu w środowisku lokalnym.

42% badanych uważa, że osoby nieletnie mają łatwość w zakupie alkoholu w lokalnych sklepach.

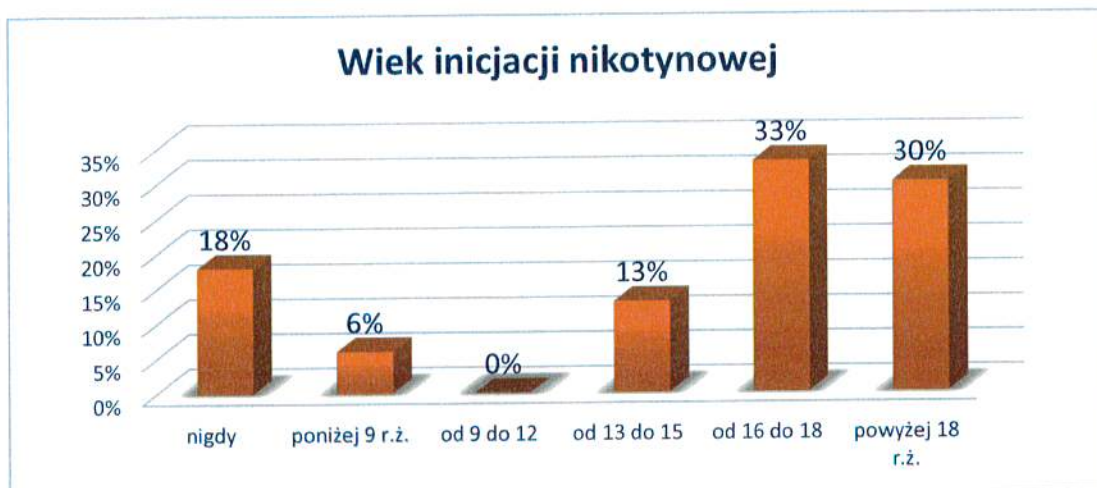
Niepokojąco jest również, że 43% mieszkańców gminy przychyliła się do stwierdzenia, że spożywanie alkoholu pomaga w trudnych sytuacjach życiowych, a 45% że prowadzenie samochodu po alkoholu jest bezpieczne. Również 37% wyraża zgodę na spożywanie alkoholu przez kobiety w ciąży.

Zdecydowanie wysoki odsetek badanych mieszkańców przyjmuje błędne postawy wobec alkoholu i ulega stereotypom. W związku z tym należałoby prowadzić kampanie edukacyjne na temat szkodliwości alkoholu.

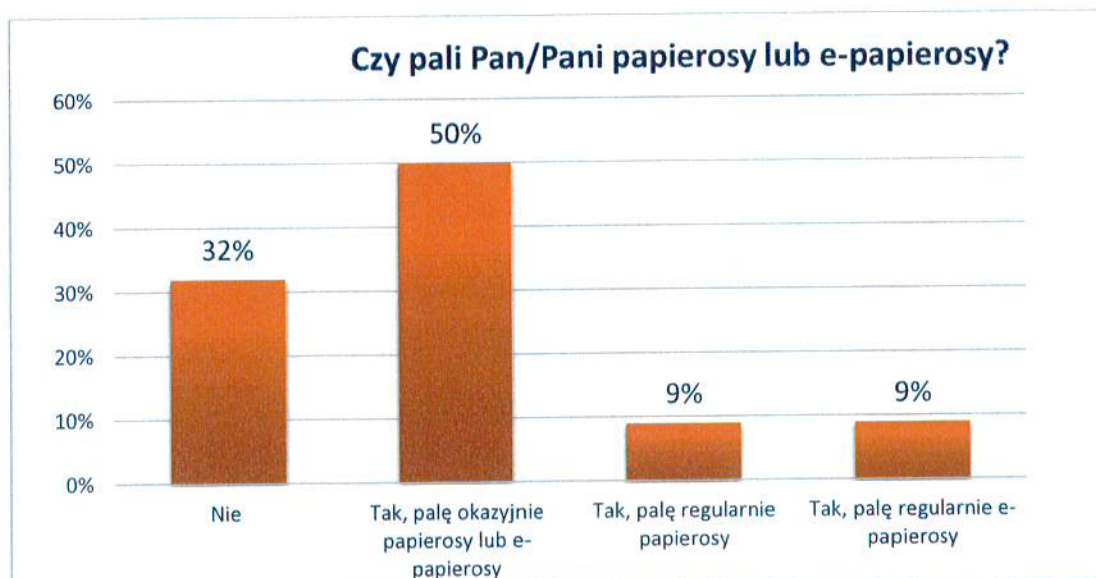
<i>Twierdzenie</i>	<i>Zdecydowanie zgadzam się</i>	<i>Raczej zgadzam się</i>	<i>Raczej nie zgadzam się</i>	<i>Zdecydowanie nie zgadzam się</i>
<i>Alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce.</i>	52%	41%	7%	0%
<i>Dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany.</i>	29%	56%	15%	0%
<i>Osoby pijące alkohol zagrażają bezpieczeństwu w moim środowisku lokalnym.</i>	11%	56%	32%	1%
<i>Osoby nieletnie mogą z łatwością kupić alkohol w lokalnych sklepach.</i>	8%	34%	54%	4%
<i>Picie alkoholu pomaga w trudnych sytuacjach życiowych.</i>	9%	34%	51%	6%
<i>Prowadzenie samochodu po niewielkiej ilości alkoholu jest bezpieczne.</i>	11%	34%	45%	10%
<i>Kobiety w ciąży mogą bezpiecznie pić niewielkie ilości alkoholu.</i>	12%	25%	42%	21%

SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE: NIKOTYNA

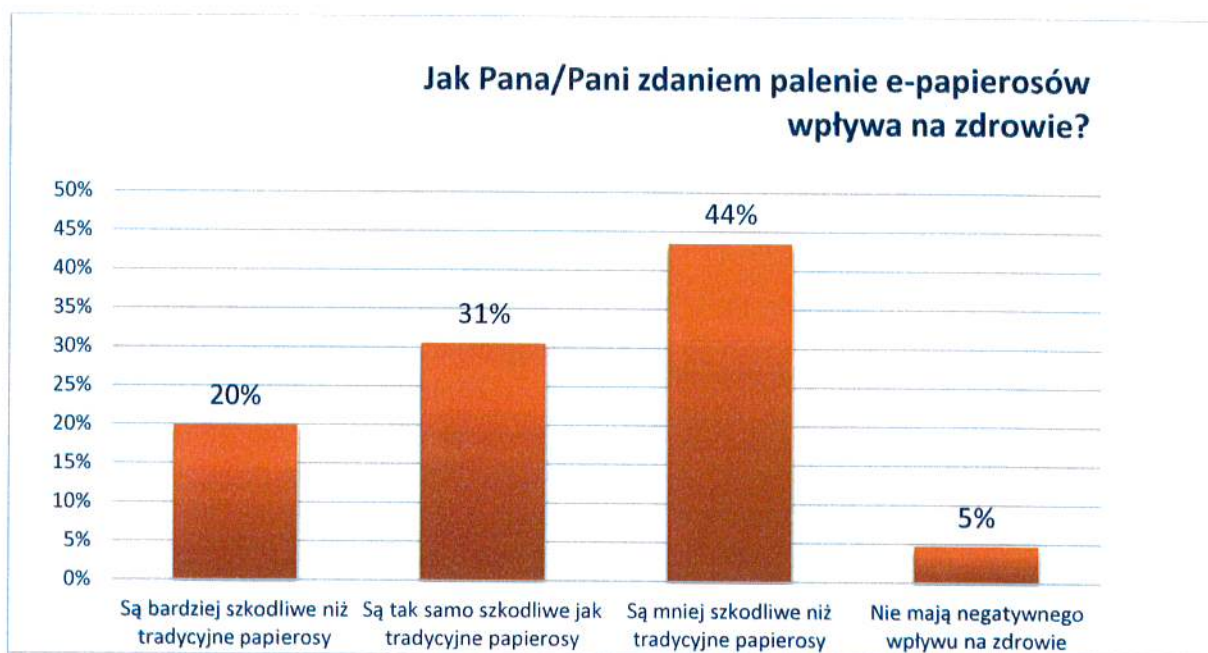
Pierwszą z poruszanych kwestii był wiek inicjacji nikotynowej. **Okazuje się, że 18% nigdy nie paliło, natomiast 30% badanych zapaliło swojego pierwszego papierosa powyżej 18tego roku życia. Łącznie 19% ankietowanych zapaliło pierwszego papierosa poniżej 15-tego roku życia.**

32% badanych mieszkańców wskazało, że nie znajduje się obecnie w nikotynowym nałogu. W ciągu ostatnich lat można zaobserwować tendencję do zmniejszania się ilości osób palących papierosy, jednakże połowa mieszkańców gminy przyznaje, że pali okazjonalnie, a po 9% respondentów pali regularnie tradycyjne papierosy oraz e-papierosy.

Ze względu na rosnącą popularność e-papierosów zapytaliśmy mieszkańców, co sądzą o ich szkodliwości. Producenci tych wyrobów sugerują, że stanowią one zdrowsze odpowiedniki klasycznych papierosów. Istotnie nie zawierają one substancji smolistych, jednak nadal dostarczają one nikotyny – substancji o działaniu psychoaktywnym, skutkującej wieloma negatywnymi konsekwencjami zdrowotnymi.

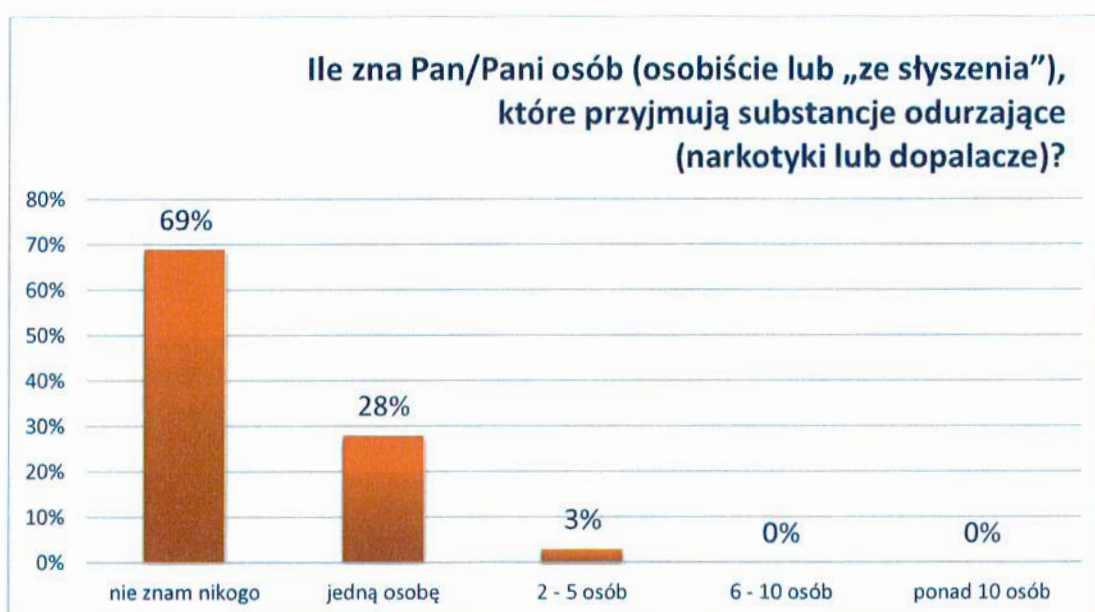

44% respondentów, błędnie interpretując materiały reklamowe uważa, że e-papierosy są mniej szkodliwe niż klasyczne papierosy, natomiast 31% jest zdania, że są tak samo szkodliwe, a 5% uważa, że nie mają negatywnego wpływu na zdrowie.

SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE: NARKOTYKI I DOPALACZE

Badanie rozpoczęliśmy od pytania niezagrażającego, tj. niebudzącego oporu oraz motywującego do wyrażenia swojego rzeczywistego stanowiska. Dotyczy ono osób zażywających narkotyki i dopalacze w najbliższym środowisku. Poniższy wykres prezentuje otrzymane wyniki.

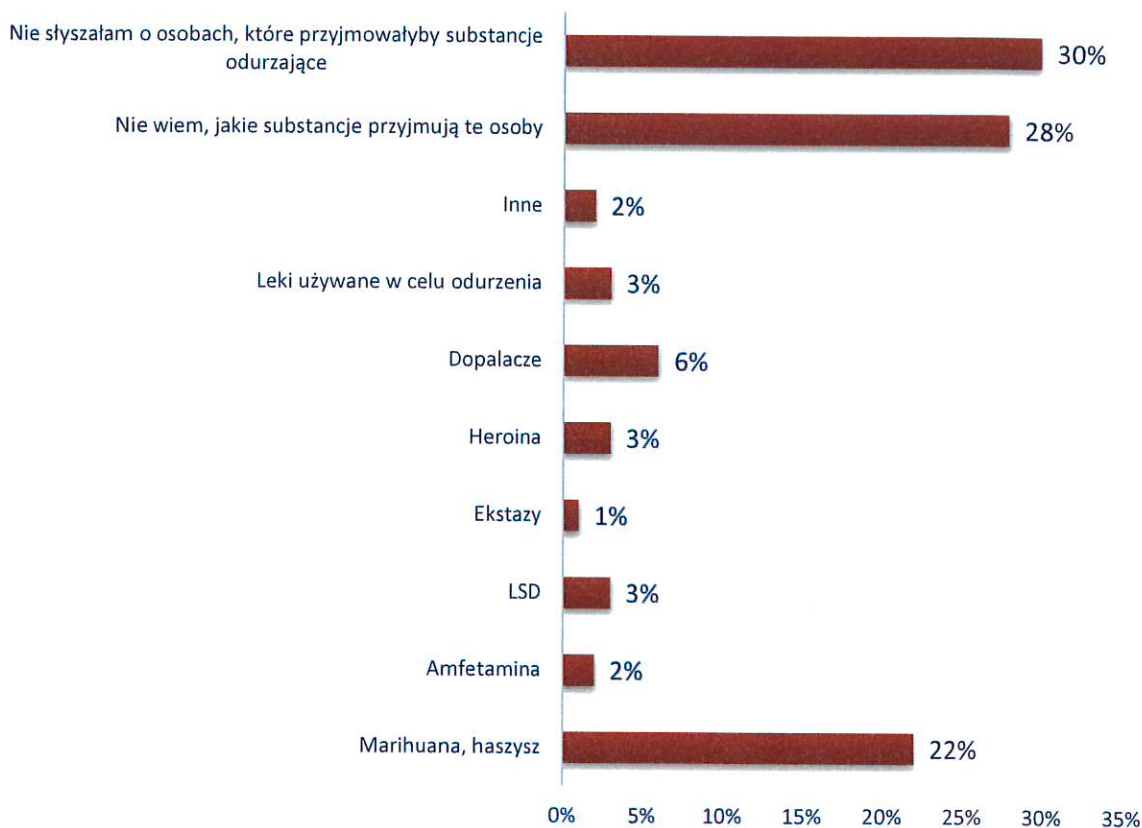
69% badanych twierdzi, że nie ma w swoim otoczeniu osób przyjmujących substancje odurzające, natomiast 31% zna przynajmniej jedną osobą przyjmującą narkotyki lub dopalacze.

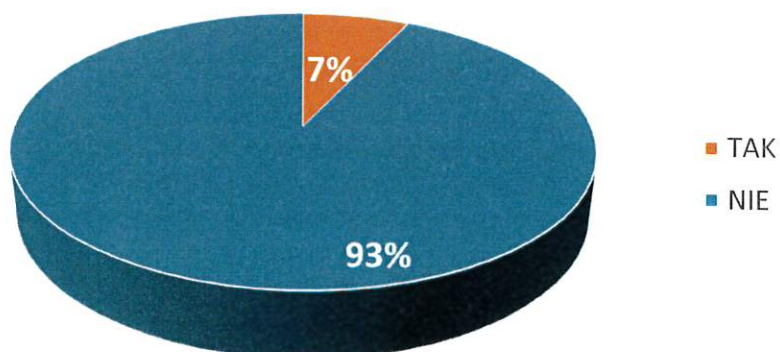
Wśród najczęściej stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazły się **marihuana i haszysz: 22%** - respondentów zna osoby, które przyjmują te substancje. Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż w społeczeństwie istnieje szeroko rozpowszechnione przekonanie o nikłej szkodliwości marihuany (najczęściej przyjmuje się ją poprzez palenie suszu). Respondenci w tym pytaniu wskazali również dopalacze – 6%, LSD – 3%, leki w celu odurzenia – 3%, heroinę – 3%, amfetaminę – 2% oraz ekstazy – 1%.

93% respondentów nie wie, gdzie można nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze.

Jakie substancje odurzające są najczęściej przyjmowane przez osoby, które znasz? (pytanie wielokrotnego wyboru)

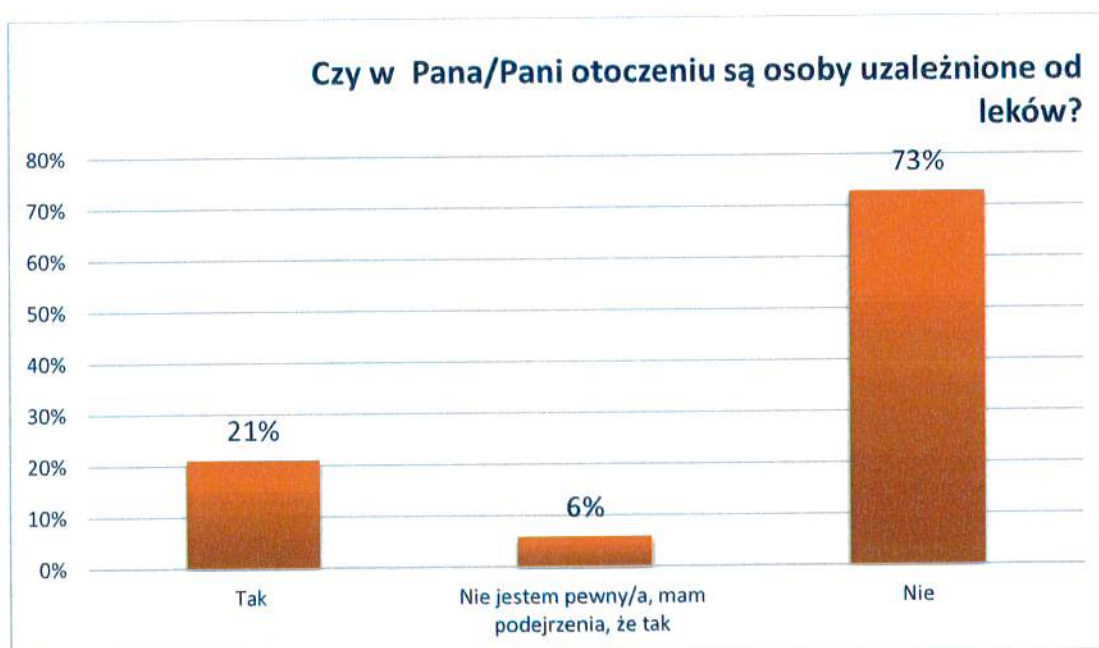

Czy wie Pan/Pani gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?

W polskim społeczeństwie oprócz narkotyków i dopalaczy poważnym problemem są również leki dostępne w aptekach. Niektóre z nich np. pseudoefedryna wywierają wpływ na układ nerwowy i mogą być stosowane niezgodnie z przeznaczeniem w celu wywołania efektów odurzających. Wiele osób może być także uzależnionych od powszechnie dostępnych leków przeciwbólowych. Co więcej: *Sprzedaż leków w Polsce od kilkunastu lat rośnie. Jak podaje Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, nasz kraj jest szóstym co do wielkości rynkiem zbytu leków w Europie. Pod względem liczby opakowań przypadających na jednego mieszkańca zajmujemy drugie miejsce – za Francją³.*

Okazuje się, że w środowisku lokalnym ten problem jest spotykany. 21% potwierdza, a 6% nie jest pewnych, ale ma podejrzenia, że osoby w ich otoczeniu mogą być uzależnione. Z kolei, 73% badanych stwierdza, że takich osób w swoim najbliższym otoczeniu nie ma.

³ Centrum Badań Opinii Społecznej, *Komunikat z badań: Stosowanie leków dostępnych bez recepty*, Warszawa, październik 2007.

Źródło: www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2010/K_143_10.PDF (dostęp: 16.06.2017).

PRZEMOC W RODZINIE

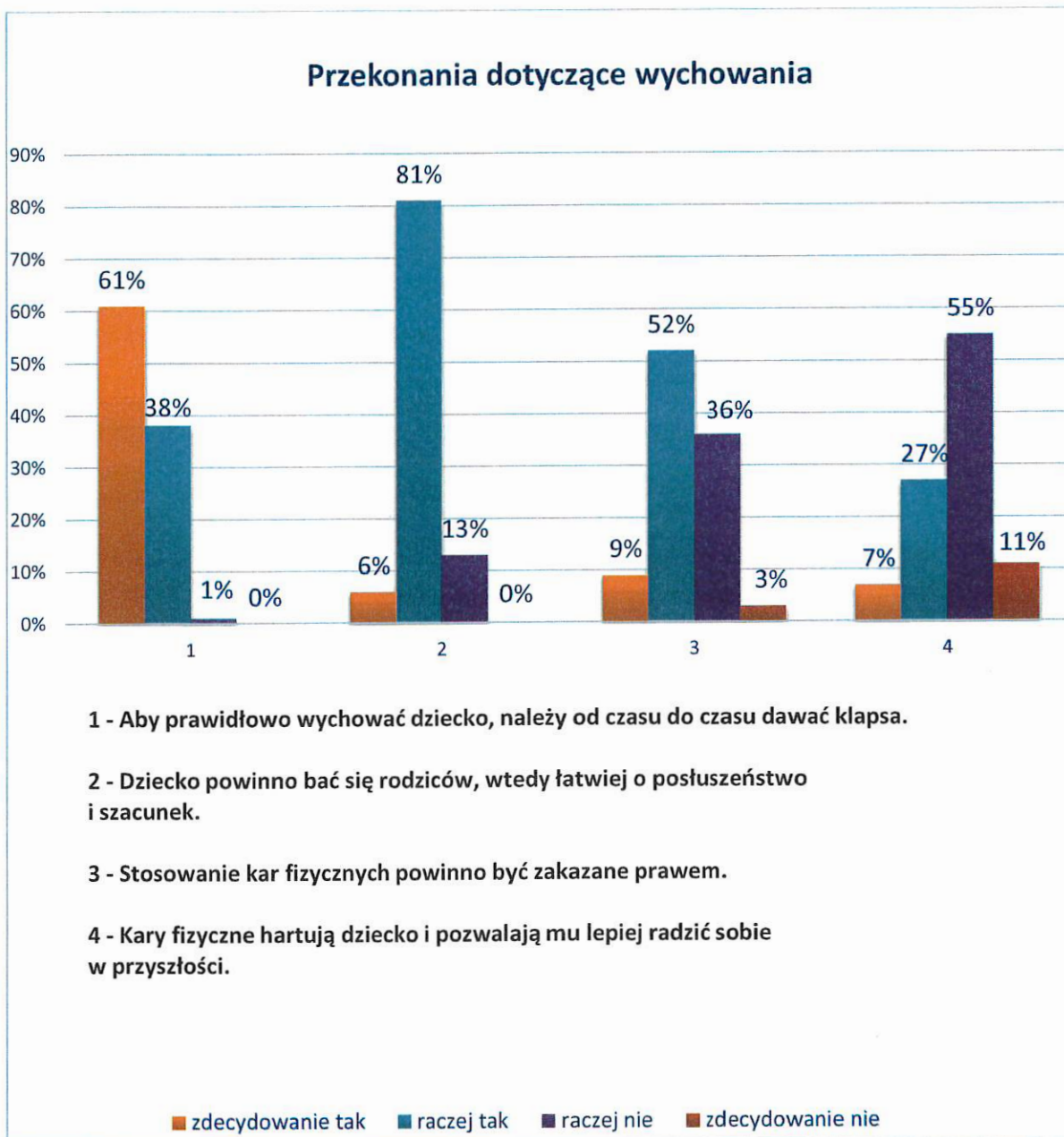
PRZEKONANIA DOTYCZĄCE WYCHOWANIA DZIECI

Respondenci otrzymali propozycje czterech stwierdzeń dotyczących wychowania dzieci, z którymi mogli się zgodzić bądź też nie. **Poniższe wartości pozwalają sądzić, że część badanych przejawia negatywne postawy wychowawcze, które charakteryzują się występowaniem przemocy w wychowaniu dzieci.**

Stwierdzenie „**Aby prawidłowo wychować dziecko, należy od czasu do czasu dawać klapsa**” spotkało się z potwierdzeniem 99% respondentów, jednakże **61% badanych, uważa, że kary fizyczne powinny być zakazane prawem.**

Kolejne twierdzenie: „**Dziecko powinno bać się rodziców, wtedy łatwiej o posłuszeństwo i szacunek**” spotkało się z akceptacją 87% respondentów.

Pomimo powyższych deklaracji **66% badanych zdecydowanie lub raczej nie zgadza się ze stwierdzeniem, że stosowanie kar fizyczne hartuje dziecko i pozwala sobie lepiej radzić w przyszłości.**

ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE

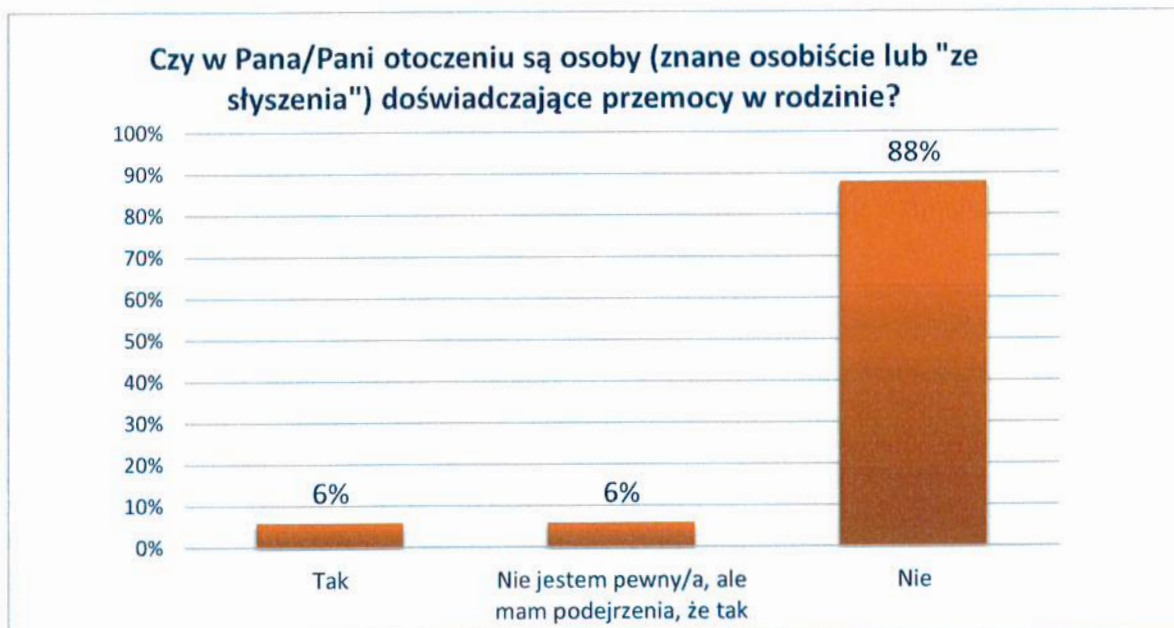
Jak wynika z deklaracji badanych, dom – obok pracy, szkoły oraz ulic poza najbliższą okolicą – jest miejscem, gdzie najwięcej osób doświadczyło przemocy (według deklaracji po 8%). Niewiele mniej ankietowanych przyznało, że padło jej ofiarą w najbliższej okolicy (7%). Nieco rzadziej ankietowali zetknęli się z agresją w restauracji, kawiarni, na dyskotecę (5%), w środkach komunikacji – pociągu, autobusie, tramwaju, taksówce (5%) lub w innych miejscach (4%). W sumie co czwarty badany (26%) zadeklarował, że padł ofiarą przemocy w którymś z tych miejsc. W porównaniu z wynikami uzyskanymi w roku 2012 odnotowujemy wzrost odsetka badanych, którzy doświadczyli przemocy w pracy lub w szkole. Pozostałe rezultaty są zbliżone do tych sprzed siedmiu lat.⁴

Przemoc, zarówno ta fizyczna, jak i psychiczna, jest zjawiskiem dość powszechnym w polskiej społeczności, o czym świadczą wyniki cytowane wyżej. Jest to zjawisko niezwykle trudne do zbadania, ponieważ osoby doświadczające przemocy w różny sposób zniekształcają swoje doświadczenia, np. racjonalizując zachowanie sprawcy lub go usprawiedliwiając. Z tego względu zbadaliśmy rozpowszechnienie przemocy fizycznej oraz psychicznej w środowisku lokalnym bez kierowania bezpośredniego pytania o bycie ofiarą lub sprawcą przemocy w rodzinie.

Jednakże wyniki badań w gminie Miedzichowo pokazują, że zdecydowana większość ankietowanych nie miała styczności z przemocą w rodzinie (88%). Nieliczni ankietowani wskazali, że znają osobę doświadczającą przemocy w rodzinie – 6%.

Wśród badanych mieszkańców 6% badanych wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie, natomiast 94% respondentów nie ma pojęcia, gdzie szukać pomocy w takiej sytuacji. Respondenci wskazywali policję.

⁴ CBOS, *Komunikat z badań: Przemoc i konflikty w domu*, Warszawa, kwiecień 2019.

W dalszej części ankiety badane były przekonania dotyczące przemocy oraz funkcjonujące w społeczności lokalnej mity.

Łącznie 42% badanych zdecydowanie lub raczej zgadza się ze stwierdzeniem, że **przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol**. Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu nasila tendencję do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną. Oznacza to, że wyleczenie uzależnienia od alkoholu nie pozwala na zakończenie problemu przemocy w rodzinie.

W społeczeństwie jest obecne przekonanie, że przemoc zdarza się tylko w tzw. „dobrych domach” – łącznie 60% mieszkańców gminy Miedzichowo jest skłonny myśleć schematycznie o przemoc w rodzinie.

60% respondentów zgadza się ze stwierdzeniem, że ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.

Uzyskane wartości wskazują na niską świadomość badanych mieszkańców na temat specyfiki przemocy.

Łączne odpowiedzi: *raczej prawdziwe* i *zdecydowanie prawdziwe*:

- „Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać” – 42%;
- „Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary” – 44%;
- „Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych” – 39%.

Twierdzenie	Zdecydowanie prawdziwe	Raczej prawdziwe	Raczej nieprawdziwe	Zdecydowanie nieprawdziwe
Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol.	13%	29%	49%	9%
Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego.	14%	46%	35%	5%
Ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.	14%	46%	32%	8%
Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać.	6%	36%	51%	7%
Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary.	9%	35%	45%	11%
Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych.	10%	29%	45%	16%

HAZARD

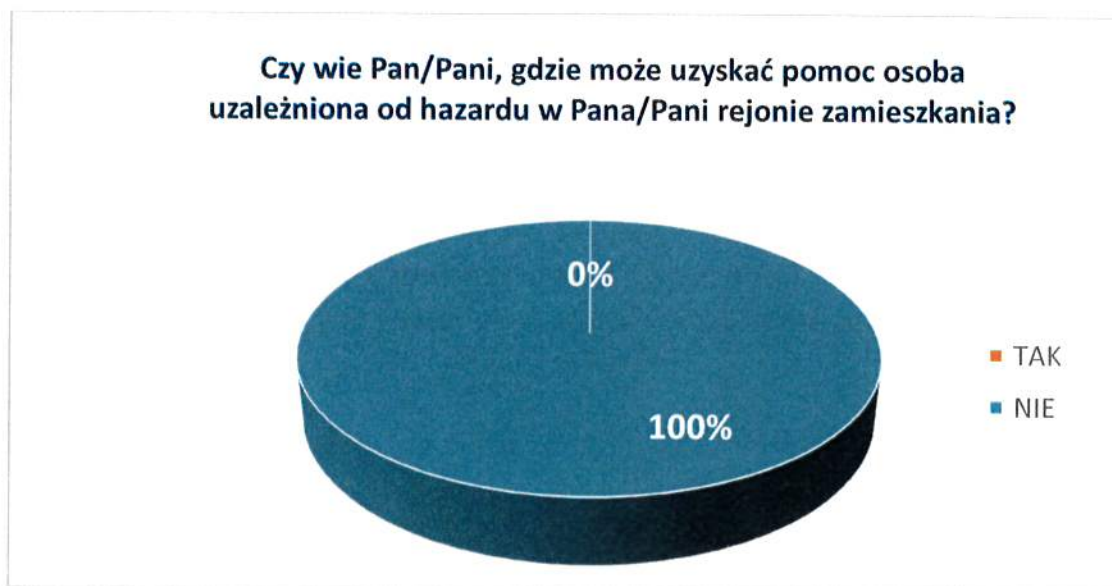
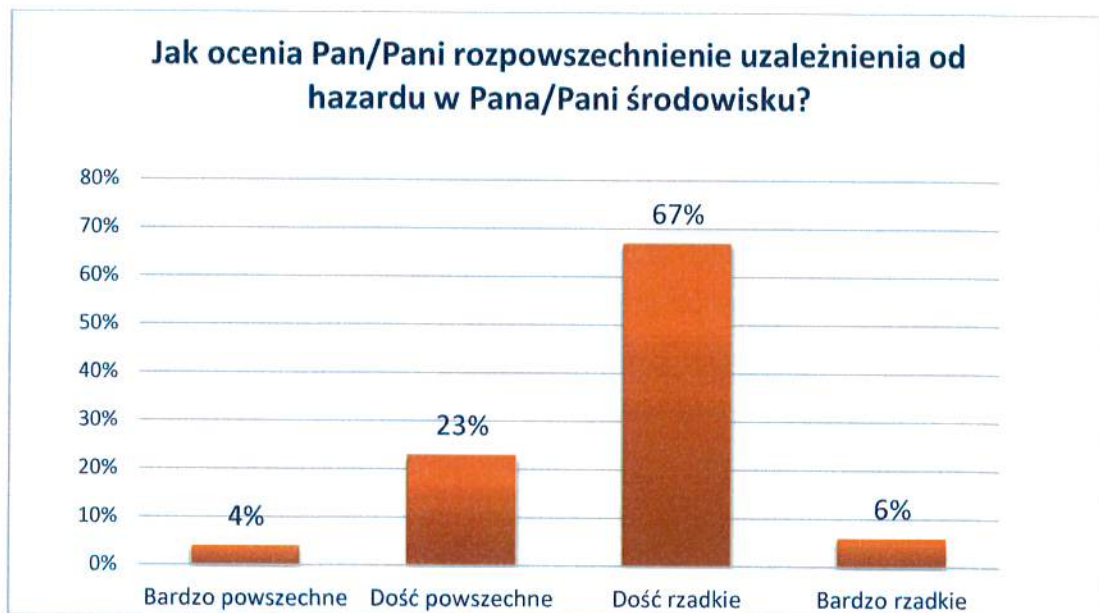
W ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, co trzeci Polak w wieku 15+ grał w jakieś gry na pieniądze (34,2%). Polacy najczęściej grają w gry liczbowe Totalizatora Sportowego (26,8%), a w dalszej kolejności w zdrapki (13,3%), loterie/konkursy SMS-owe (7,4%) oraz na automatach do gier z tzw. niskimi wygranymi (4,5%). Wśród Polaków w wieku 15 lat i więcej 7,1% osób gra w jakąś grę na pieniądze co najmniej dwa razy w tygodniu. (...) symptomy zagrożenia uzależnieniem od hazardu występują u 5,3% ogółu Polaków w wieku 15+, a 0,7% osób w tej grupie wiekowej zdradza pewne symptomy problemu z hazardem. Wśród grających w gry na pieniądze realny problem z hazardem może mieć 2,2% graczy⁵.

O hazardzie mówi się, że jest to ukryty nałóg, ponieważ nie widać od razu wyraźnych symptomów uzależnienia. Niestety, uzależnienie od hazardu często współwystępuje z innymi problemami, jak nadużywanie alkoholu czy narkotyków. Pierwsze kroki w świecie hazardu, to zwykle korzystanie z gier internetowych, automatów czy zakładów bukmacherskich. Zapytaliśmy mieszkańców gminy Miedzichowo o ich doświadczenia z tego typu formami rozrywki. Wyniki wskazują, że mieszkańcy gminy Miedzichowo raczej nie korzystają z gier losowych.

W subiektywnej ocenie przebadanych mieszkańców zjawisko uzależnienia od hazardu jest bardzo i dość rzadkie – łącznie 73%.

Nikt z respondentów nie wie, gdzie mogą zgłosić się osoby uzależnione od hazardu.

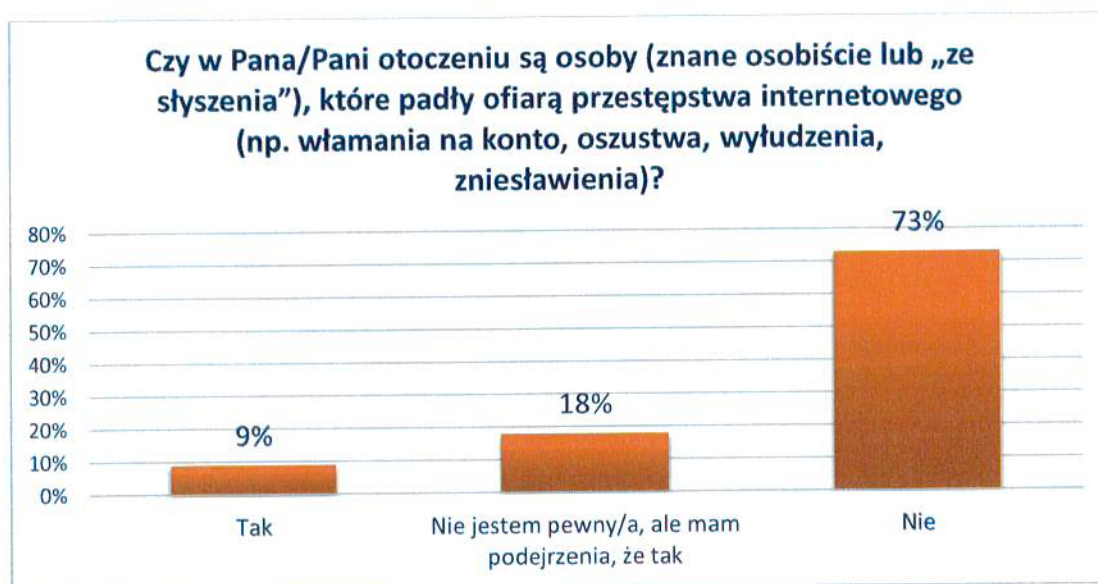
⁵ Centrum Badania Opinii Społecznych, *Komunikat z badań: Pracoholicy, siecioholicy, hazardziści... Uzależnienia od zachowań*, Warszawa, czerwiec 2015.

CYBERPRZEMOC I UZALEŻNIENIE OD INTERNETU

Kolejnym zagadnieniem badanym w ramach ankiety jest cyberprzemoc. *Zjawisko cyberprzemocy najkrócej definiuje się jako przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. (...) Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem Sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem Sieci oraz podszywanie się w Sieci pod kogoś wbrew jego woli. Do działań określanych mianem cyberprzemocy wykorzystywane są głównie: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy SMS i MMS⁶.*

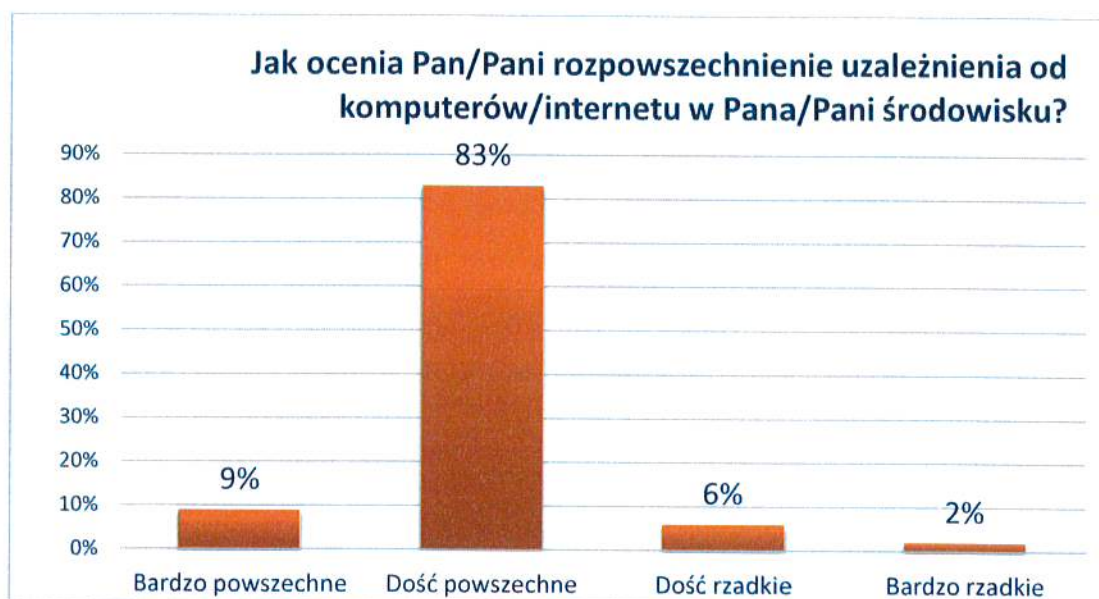
Badania wykazały, że cyberprzemoc w lokalnej społeczności raczej nie stanowi problemu. Mianowicie, **9% badanych zna w ich otoczeniu osoby, które zostały ofiarą przestępstwa internetowego** (np. włamania na konto, oszustwa, wyłudzenia, zniesławienia), **a 18% ma podejrzenia, że tak się stało.** 73% stwierdza, że taka sytuacja nie miała miejsca.

Zdecydowanie bardziej niepokojące są dane związane z subiektywnym oszacowaniem uzależnienia od komputerów lub Internetu w środowisku lokalnym.

⁶ Wojtasik, Ł. *Cyberprzemoc - charakterystyka zjawiska.*

Łącznie 92% uważa, że tego typu uzależnienie jest dość i bardzo powszechne w środowisku lokalnym.

Znaczna grupa użytkowników Internetu korzysta z towarzyskich funkcji serwisów społecznościowych. Za ich pośrednictwem utrzymują kontakty ze znajomymi (58%), odnawiają znajomości (33%), a także, choć rzadziej, nawiązują nowe (19%). Na poznawanie nowych osób bardziej nastawieni są mężczyźni niż kobiety, a także młodszy – szczególnie najmłodszy – badani. Ponad dwie piąte internautów (43%) wykorzystuje serwisy społecznościowe do odbioru treści: słuchania muzyki, oglądania filmów lub zdjęć, czytania tekstów. Co czwarty (26%) sam zamieszcza tam tego typu materiały. Zbliżonemu odsetkowi (27%) serwisy społecznościowe służą za miejsce do rozmawiania, wypowiedzania się, komentowania. Rozmowami i zamieszczaniem w serwisach społecznościowych swoich zdjęć i innych materiałów bardziej interesują się użytkowniczki niż użytkownicy, a ponadto najmłodszy badani. Serwisy społecznościowe znajdują również zastosowanie w sprawach związanych z pracą. Szuka jej za ich pośrednictwem 17% korzystających z Internetu, a zbliżony odsetek (18%) nawiązuje dzięki nim znajomości zawodowe i biznesowe. Oba te zastosowania częściej wskazują mężczyźni niż kobiety. Wyróżniają się pod tym względem również przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści, technicy i średni personel, także – jeśli chodzi o nawiązywanie kontaktów biznesowych – prywatni przedsiębiorcy.⁷

⁷ Centrum Badania Opinii Społecznych. *Korzystanie z Internetu*, Warszawa, lipiec 2019.

BADANIA SPRZEDAWCÓW NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Niewątpliwie ważną grupą, która może zarysować szczególny obraz problemów związanych z alkoholem występujących w gminie są sami pracownicy punktów sprzedaży alkoholu, spotykający się codziennie w swojej pracy z konsumentami. Ich postawy wobec osób nabywających/konsumujących alkohol oraz przestrzeganie prawa w zakresie sprzedaży alkoholu mogą w znaczącym stopniu przyczynić się do ograniczenia problemów związanych z nadużywaniem alkoholu zarówno przez nieletnich jak i dorosłych.

GRUPA BADANA

Badanie zostało przeprowadzone wśród 20 sprzedawców napojów alkoholowych w punktach sprzedaży na terenie gminy. Grupę badaną stanowiło 18 kobiet oraz 2 mężczyzn. 15 respondentów to pracownicy punktów, natomiast 5 osób to właściciele. Średnia wieku przebadanych sprzedawców wyniosła 30 lat.

CEL BADANIA

Ten obszar przeprowadzonych badań miał na celu poznanie postawy sprzedawców napojów alkoholowych względem następujących zagadnień:

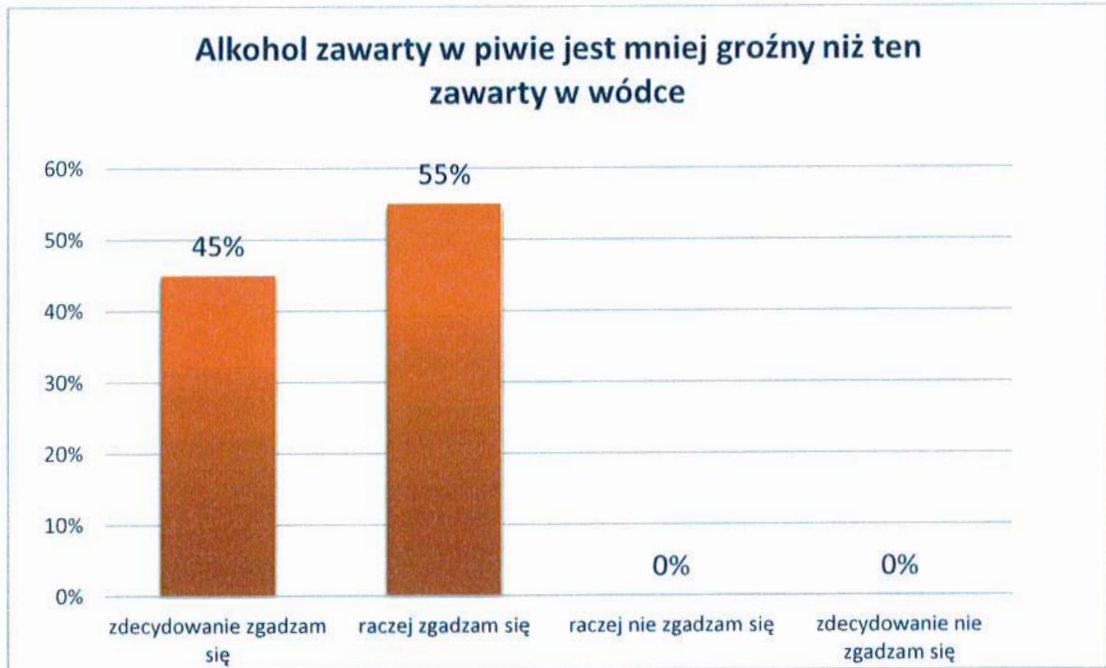
- sprzedaży alkoholu osobom nieletnim,
- sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym,
- spożywania alkoholu w miejscu jego sprzedaży,
- nieprzyjemnych sytuacji zainicjowanych przez osoby spożywające alkohol.

WYNIKI BADAŃ

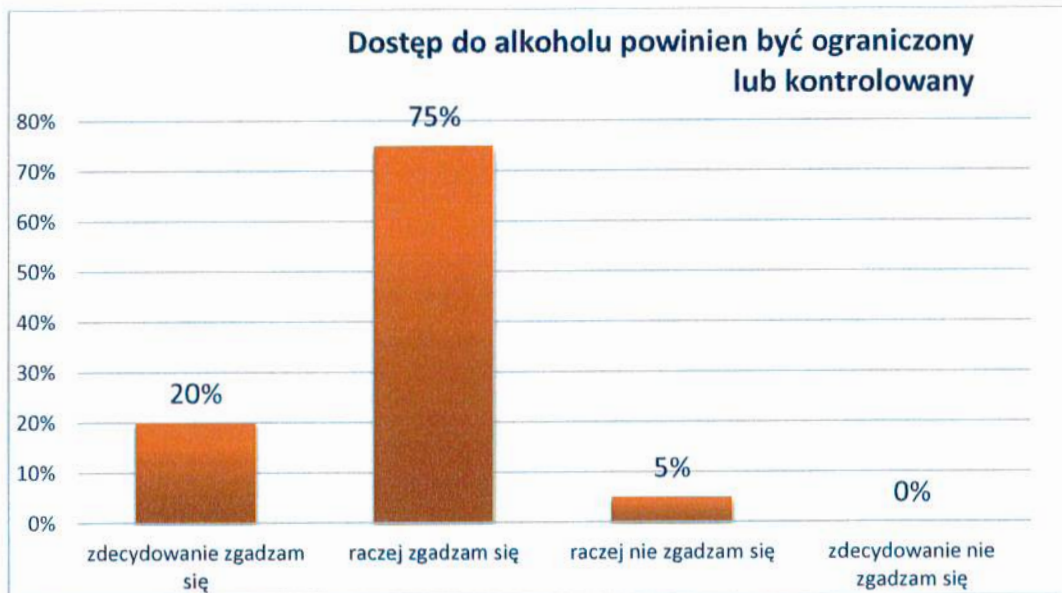
Jednym z pierwszych zagadnień poruszonych w kwestionariuszu ankiety dla sprzedawców alkoholu było określanie poziomu świadomości na temat niebezpieczeństw wynikających z zawartości alkoholu w poszczególnych rodzajach napojów alkoholowych.

Wszyscy badani sprzedawcy napojów alkoholowych wskazali, że alkohol zawarty w piwie oraz winie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce.

Świadczy to o konieczności edukacji ankietowanych na temat szkodliwości napojów o potencjalnie niższej zawartości procentowej alkoholu.

Łącznie 95% sprzedawców uważa, że dostęp do napojów alkoholowych powinien być ograniczony lub kontrolowany. 5% wyraża zdanie przeciwne, czyli nie jest przekonana, że dostęp ten powinien podlegać kontroli.

Ponad połowa (60%) respondentów zgadza się z tym, że osoby, które piją alkohol zagrażają bezpieczeństwu w ich lokalnym środowisku.

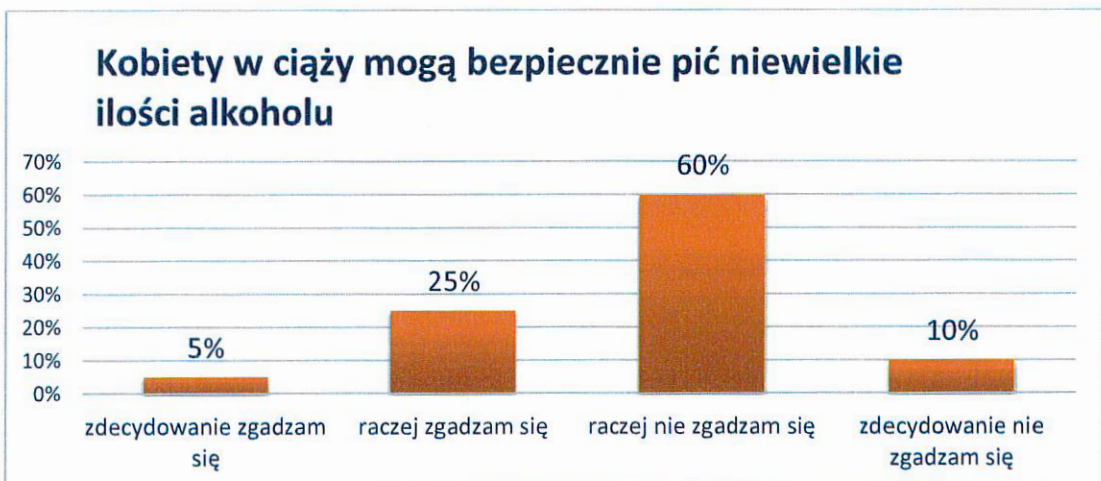
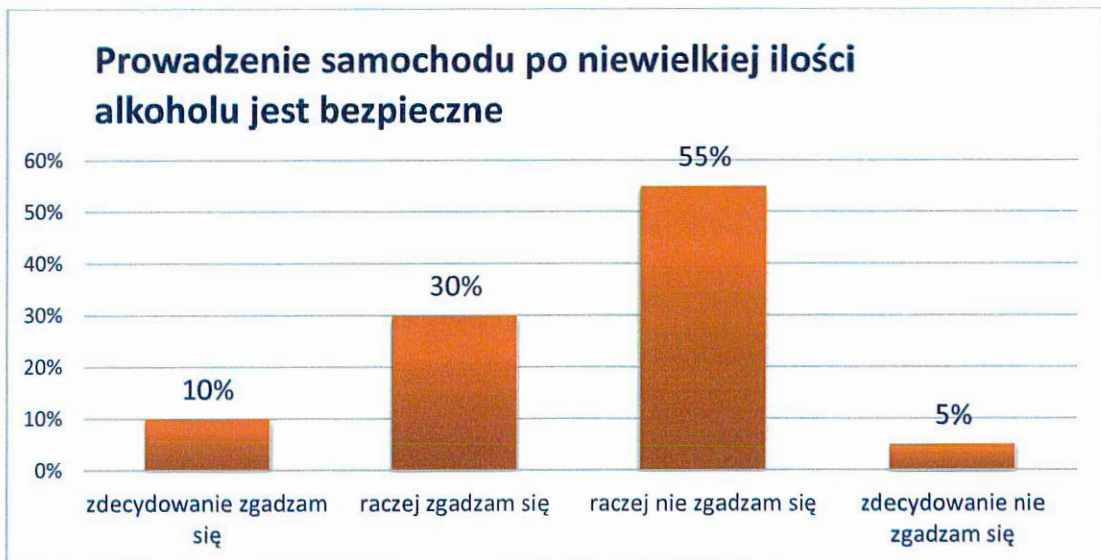
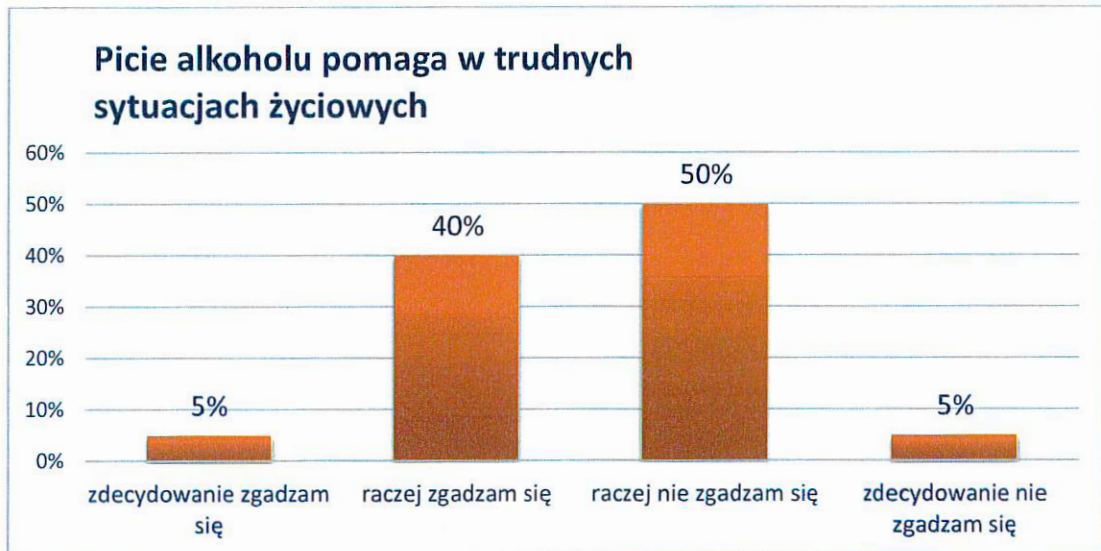

Kolejne pytanie dotyczyło subiektywnej oceny dostępności alkoholu dla osób poniżej 18. roku życia – **40% sprzedawców jest zdania, że młodzi ludzie nie mają większego problemu z zakupieniem alkoholu na terenie gminy.**

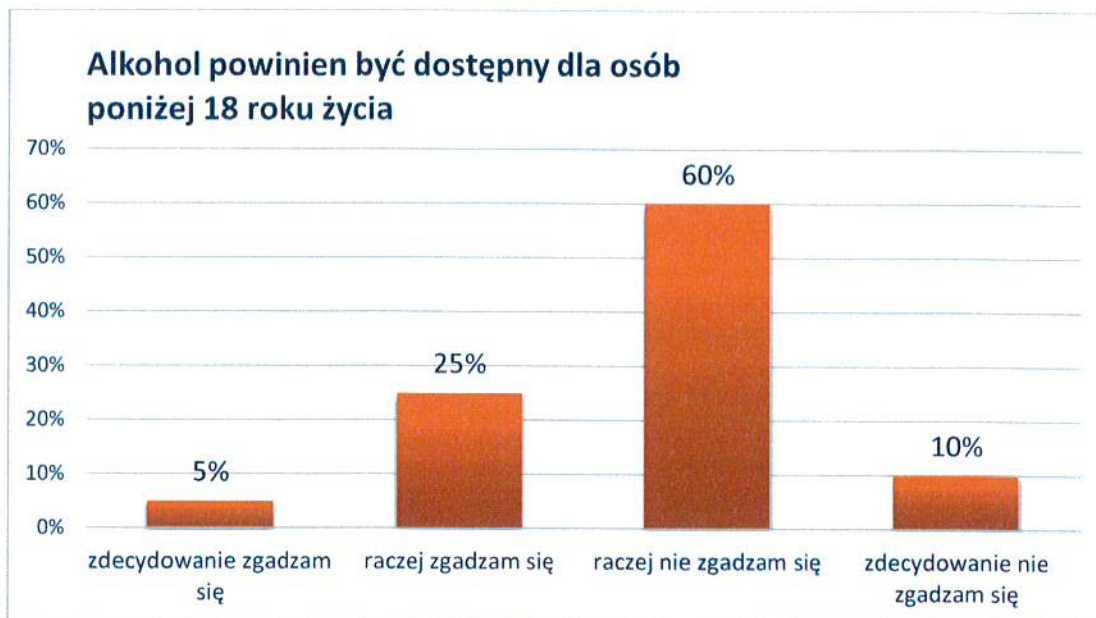

Dla prawie połowy ankietowanych sprzedawców spożywanie alkoholu pomaga w trudnych sytuacjach życiowych. Również 40% ankietowanych jest zdania, że prowadzenie samochodu po niewielkiej ilości alkoholu jest bezpieczne oraz **zgadza się**

ze stwierdzeniem, że kobiety w ciąży mogą bezpiecznie pić niewielkie ilości alkoholu (30%).

Sprzedawcy napojów alkoholowych w gminie Miedzichowo w większości **uważają, że alkohol nie powinien być dostępny dla osób poniżej 18. roku życia (70%)**, jednakże 30% wyraża zdanie przeciwne.

65% badanych nie uważa, że w okolicy jest zbyt dużo punktów sprzedaży napojów alkoholowych, natomiast 35% ankietowanych jest zdania przeciwnego.

75% sprzedawców napojów alkoholowych w gminie Miedzichowo deklaruje, że przypadki **próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia zdarzają się kilka razy w roku**, 15% kilka razy w miesiącu, 5% kilka razy w tygodniu, a 5% nie

miało nigdy styczności z taką sytuacją. Wobec tego, należy uznać, że próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie na terenie gminy Miedzichowo nie są podejmowane zbyt często.

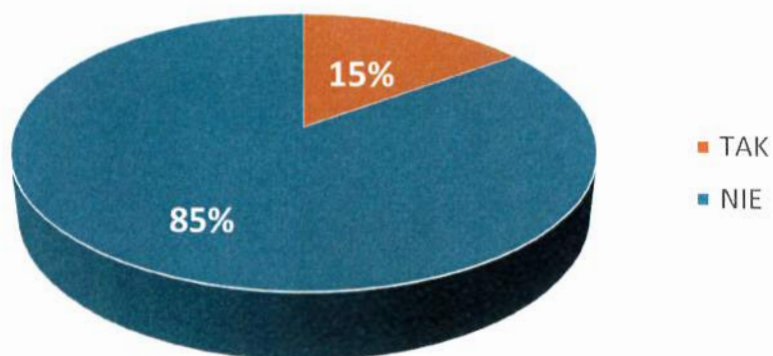

Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży najczęściej występuje kilka razy w roku – 50%, kilka razy w miesiącu – 10% oraz kilka razy w tygodniu – 5%. 35% deklaruje brak styczności z tym zjawiskiem.

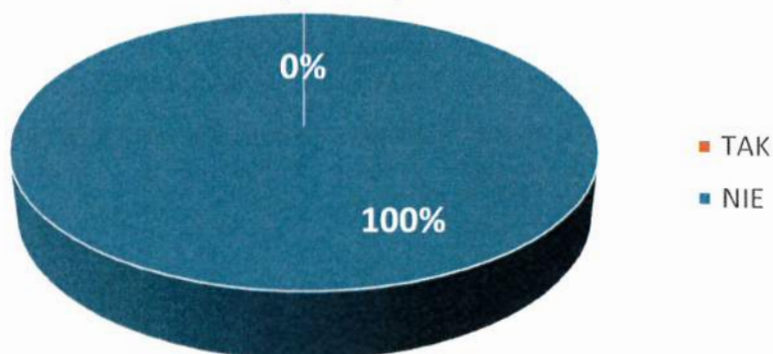

15% z przebadanych sprzedawców przyznaje, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy miały miejsce nieprzyjemne zajścia związane z używaniem alkoholu w obrębie sklepu, jednak w żadnym przypadku nie trzeba było wzywać policji.

Czy zdarzyło się w ciągu ostatnich 3 miesięcy jakieś nieprzyjemne zajście związane z używaniem alkoholu w obrębie sklepu?

Czy w ciągu ostatnich 3 miesięcy trzeba było wezwać policję/straż miejską z prośbą o interwencję w sprawie nieprzyjemnego zajścia związanego z używaniem alkoholu w obrębie sklepu?

Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu osobom nieletnim wskazuje, że często zdarza się to 5% ankietowanych, a kilka razy - 20% badanych. 65% przyznało, że nigdy nie sprzedali alkoholu osobie, co do której nie mieli pewności czy ukończyła 18 rok życia.

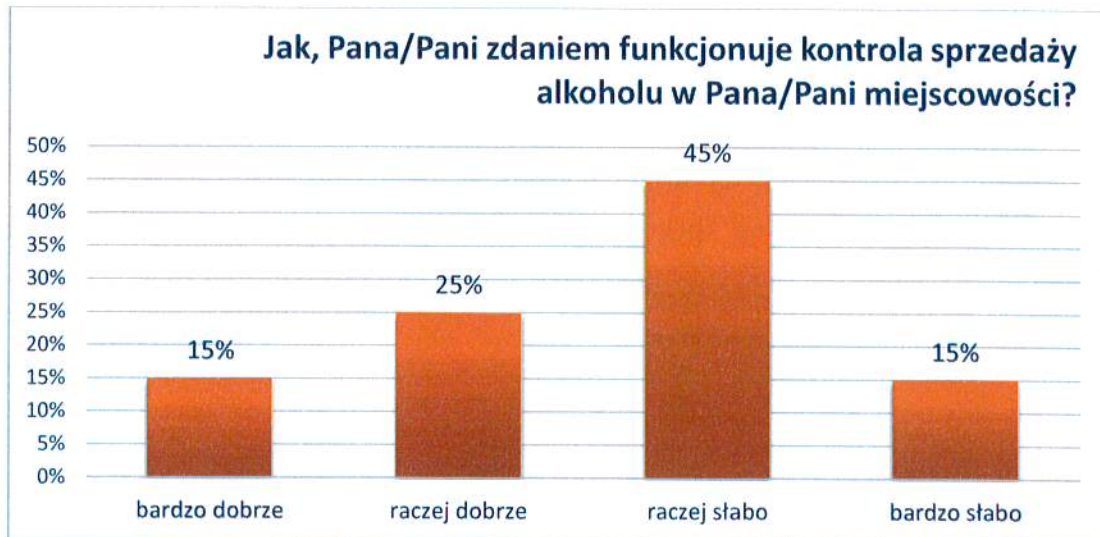

W przypadku wątpliwości, co do wieku, ankietowani przyznają że rzadko sprawdzają dowody potwierdzające pełnoletność klienta – 40%. **15% badanych zawsze sprawdza dokumenty potwierdzające wiek**, często robi to 25%. Aż 20% przyznaje, że nigdy.

W związku z powyższymi deklaracjami sprzedawców, należy przyjąć, że **nie wszyscy wykazują się wystarczającą czujnością i asertywnością podczas sprzedaży alkoholu oraz wiedzą, także i prawną, z zakresu konsekwencji wynikających ze sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 r.ż.**

Ostatnie badane zagadnienie dotyczyło subiektywnej oceny funkcjonowania kontroli punktów sprzedaży alkoholu w gminie Miedzichowo. **Łącznie 40% badanych oceniło jej funkcjonowanie raczej dobrze i bardzo dobrze, a 60% raczej i bardzo słabo.**

PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY

METODOLOGIA

Badania w placówkach oświatowych przeprowadzono przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO. Jest to program pozytywnie zaopiniowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, który pozwala na efektywne badanie postaw uczniów. Forma ankiety internetowej jest dla dzieci i młodzieży atrakcyjna oraz pozwala na upewnienie się, czy wszystkie pytania zostaną wypełnione.

CEL BADANIA

Podstawowym celem przeprowadzonych badań była analiza postaw i przekonań wobec substancji psychoaktywnych:

- alkoholu,
- narkotyków,
- dopalaczy.

CHARAKTERYSTYKA GRUPY BADANEJ

W badaniu wzięli uczniowie szkół podstawowych w przedziałach wiekowych: klasy 4-6 i klasy 7-8.

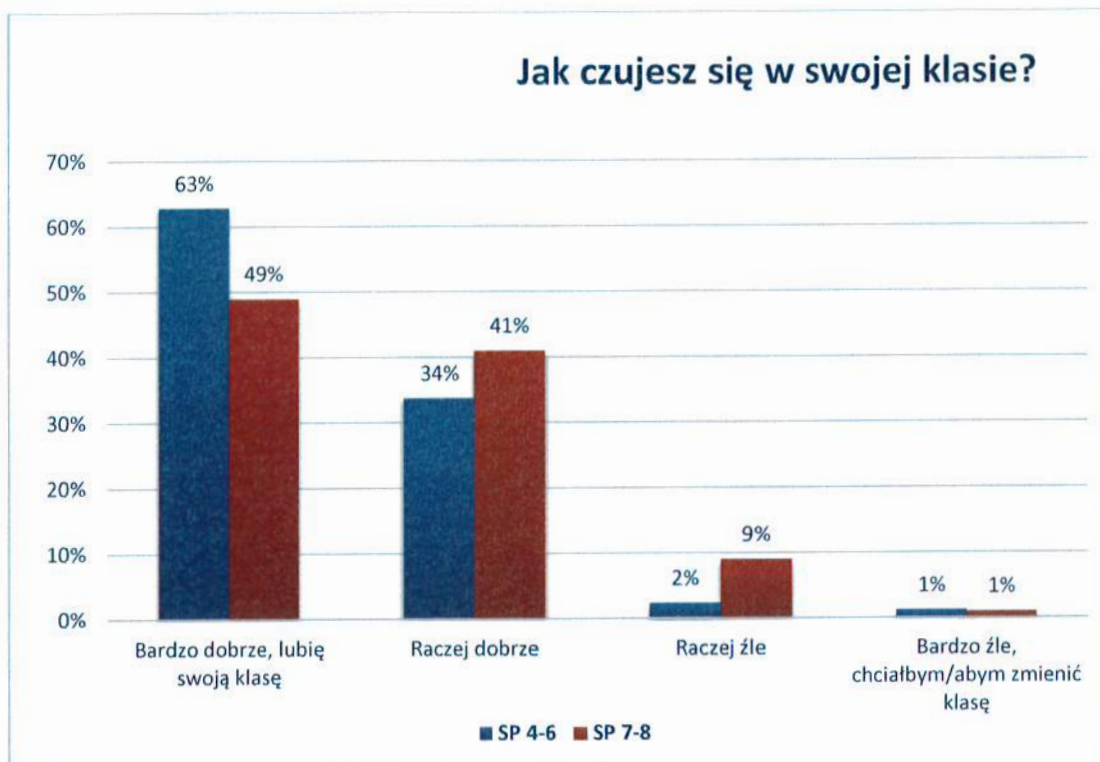
Liczebność grup badanych

Szkoły Podstawowe (4-6)	86
Szkoły Podstawowe (7-8)	77
ŁĄCZNIE	163

Uczniowie odpowiedzieli na kilka ogólnych pytań związanych z uczęszczaniem do szkoły. Uzyskane odpowiedzi pozwalają na przedstawienie szkolnego środowiska w kontekście kwestii, które mogą mieć pozytywny lub negatywny wpływ na częstość występowania niepożądanych zjawisk i zachowań wśród dzieci oraz młodzieży.

W pierwszej kolejności uczniowie zostali zapytani o to, jak czują się w swojej klasie. **Wyniki są zadowalające: najlepiej w klasie czują się uczniowie klas 4-6⁸ - 97%. Takie samego zdania jest 90% starszych uczniów.** Nie należy jednak bagatelizować faktu, że 1% uczniów klas 4-6 SP oraz 1% SP 7-8 przeciwne określa swoje odczucia – do tego stopnia, że chciałoby zmienić klasę.

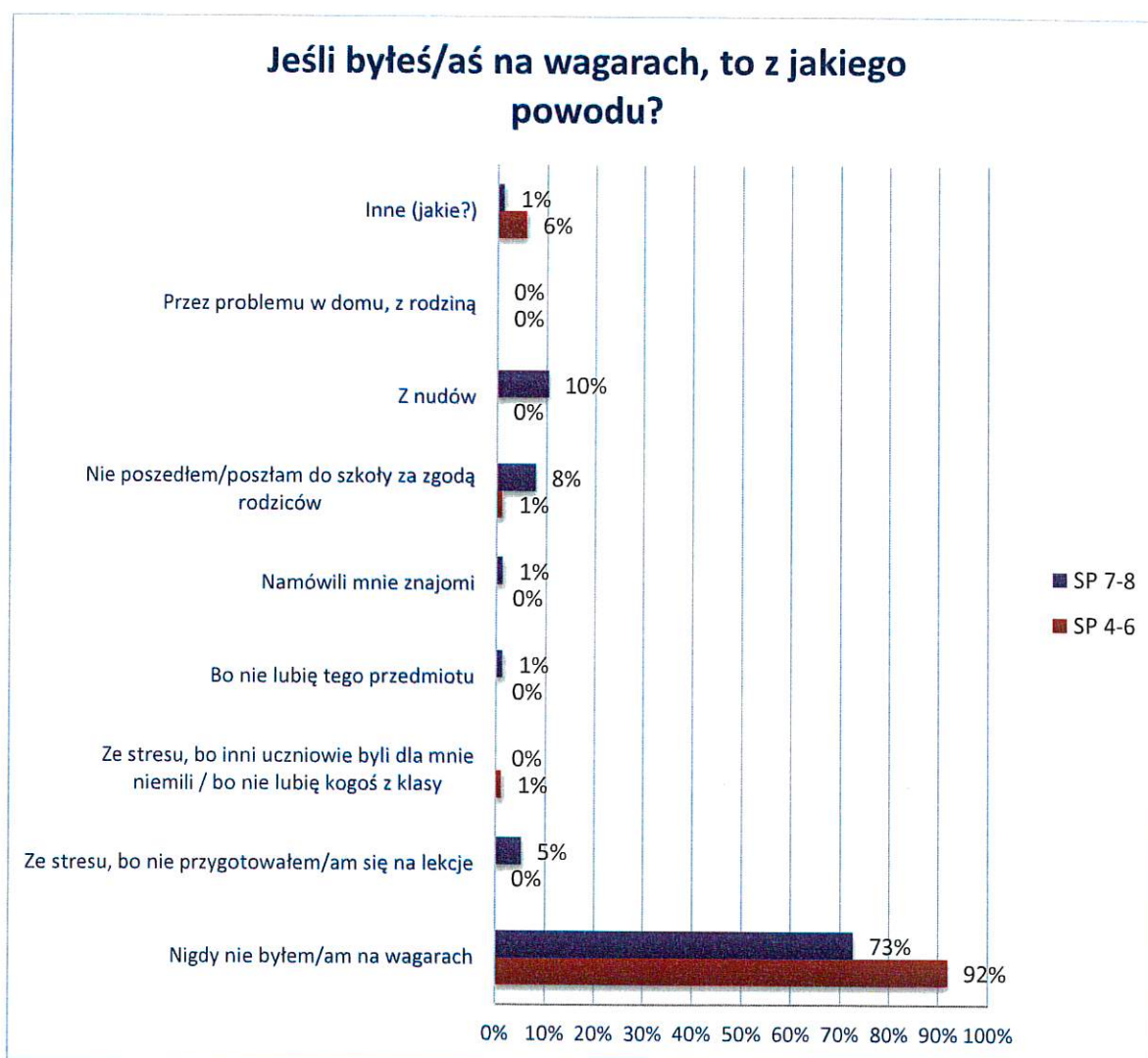
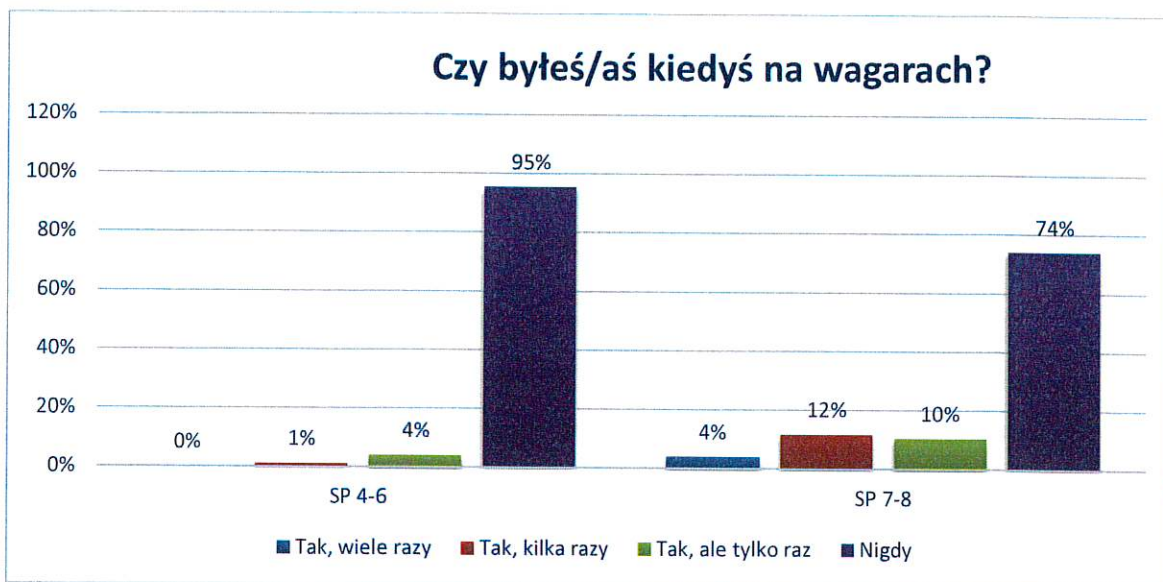
⁸ Zsumowane wyniki odpowiedzi: *bardzo dobrze, lubię swoją klasę i raczej dobrze.*

Wyniki prezentujące odpowiedzi uczniów na temat samowolnego opuszczania zajęć lekcyjnych, wydają się odzwierciedlać tendencje związane z wiekiem rozwojowym. **Młodszy uczniowie w sporej części nigdy nie byli na wagarach (SP 4-6 - 95%) lub byli na nich tylko raz (SP 4-6 - 4%). Wśród starszych uczniów zdania są podzielone: 12% przyznaje, że najczęściej wagarowali już kilka razy, 4% wiele razy, a 74% nigdy samowolnie nie opuściło zajęć.**

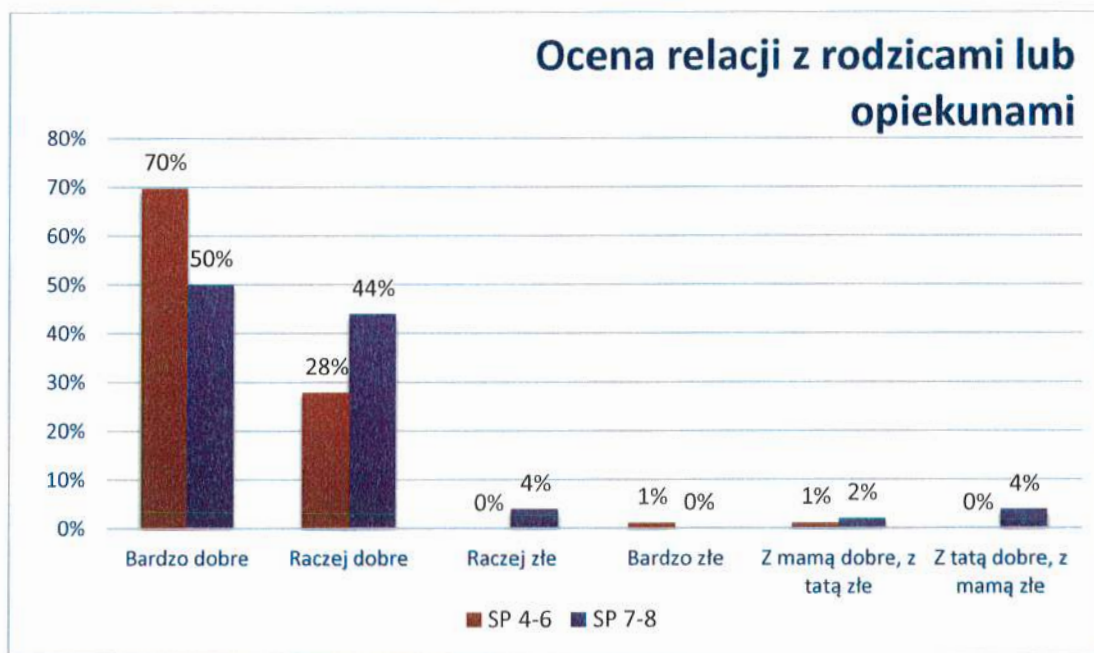
Od tego, jak często uczniowie wagarują, istotniejsze wydają się być powody, dla których decydują się to robić.

Uczniowie najczęściej samowolnie opuszczali zajęcia z powodu nudy (SP 7-8 – 10%) oraz za zgodą rodziców (SP 4-6 – 1%; SP 7-8 – 8%).

Czynnikiem chroniącym przed podejmowaniem zachowań ryzykownych i niepożądanych u dzieci i młodzieży są niewątpliwie dobre relacje z osobami dorosłymi, którzy stanowią mogą dla nich oparcie i źródło wiedzy. **Uczniowie deklarują bardzo dobre lub raczej dobre relacje z opiekunami (SP 4-6 – 98%; SP 7-8 – 94%). 2% starszych uczniów wykazało, że dobre relacje ma z mamą, a 4% z tatą.**

Dobre relacje z rodzicami uczniów to niewątpliwie zasób chroniący, który może zostać wykorzystany w planowaniu oddziaływań profilaktycznych poprzez tworzenie sojuszu rodzic – nauczyciel w przeciwdziałaniu uzależnieniom m.in. poprzez uzupełniającą się edukację dotyczącą zagrożeń, a także kształtowanie konstruktywnych postaw i budowanie sieci wsparcia.

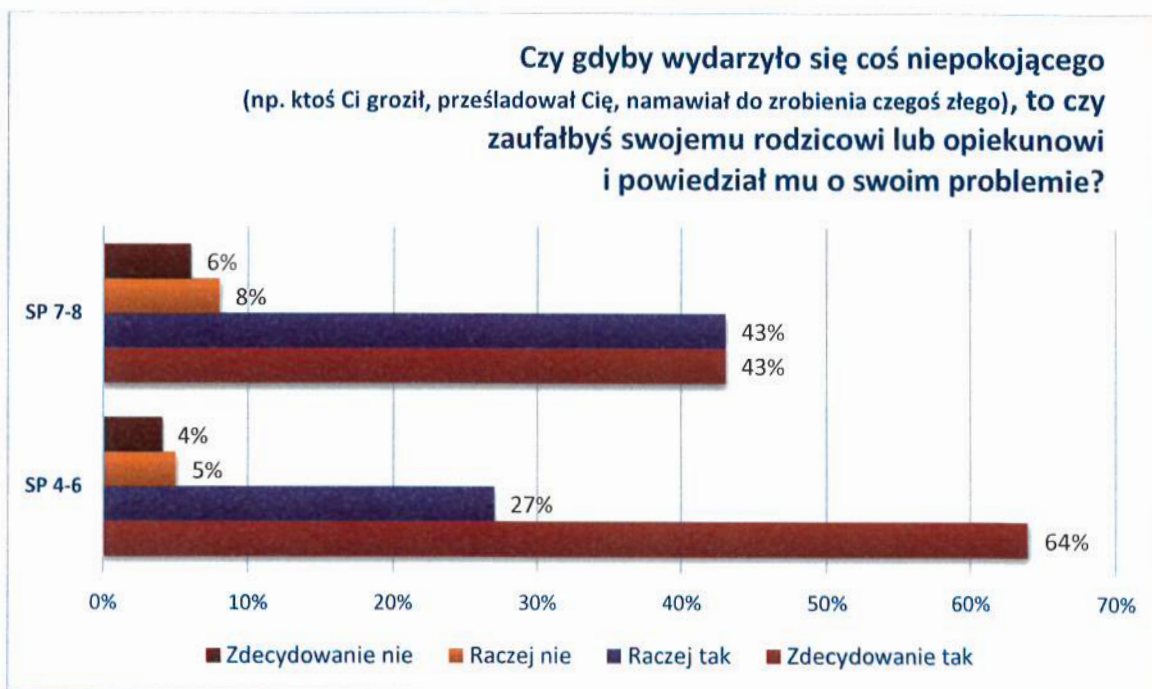

Równie satysfakcjonujące są wyniki dotyczące poziomu zaufania do rodzica/opiekuna w wypadku przeżywania poważnego problemu. **Łącznie 91% uczniów klas młodszych oraz 86% uczniów klas starszych szkoły podstawowej chciałoby lub raczej chciałoby podzielić się swoimi wątpliwościami z rodzicami**, aczkolwiek łącznie 9% SP 4-6 i 14% SP 7-8 nie opowiedziałyby o swoim problemie.

Następnie zadaliśmy uczniom podobne pytanie, z tym, że tym razem grupą dorosłych, co, do których uczniowie mieli się ustosunkować w kontekście odczuwanego poziomu

zauwania, byli nauczyciele. Dzieci i młodzież rzadziej po poradę czy pomoc zgłosiliby się do nauczyciela niż do rodzica.

Łącznie odpowiednio 82% uczniów klas 4-6 obdarzyłoby zaufaniem pedagogów oraz 61% uczniów klas 7-8. Poziom spadku zaufania wśród starszych uczniów jest zauważalny.

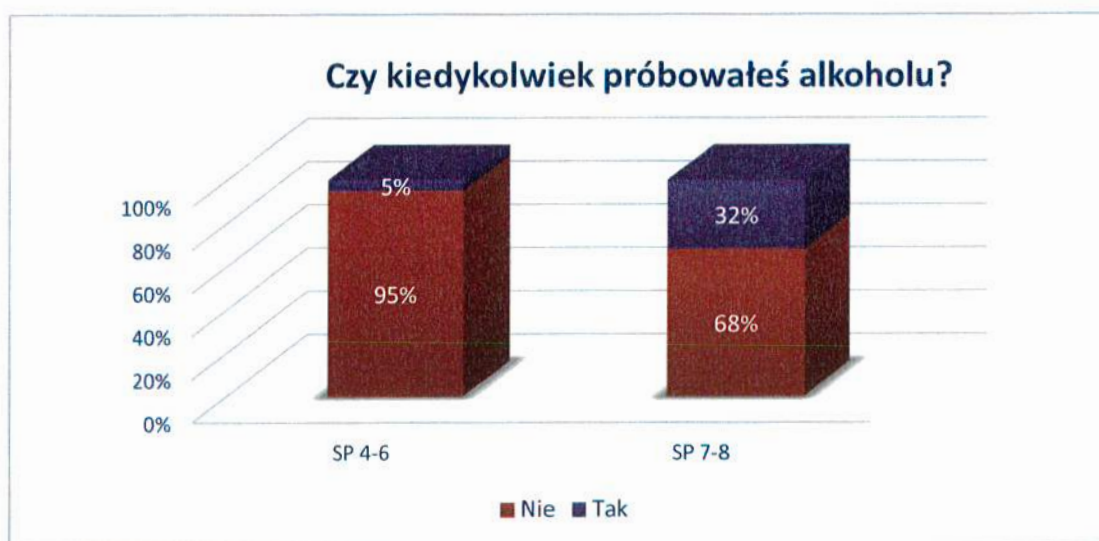

WYNIKI

SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE: ALKOHOL

Według badań „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną” opartych na Europejskim Programie Badań Ankiety w Szkołach ESPAD z 2019r.⁹ Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 80,0% uczniów z młodszej grupy i 92,8% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% piętnasto-szesnastolatków i 76,1% siedemnasto-osiemnastolatków.

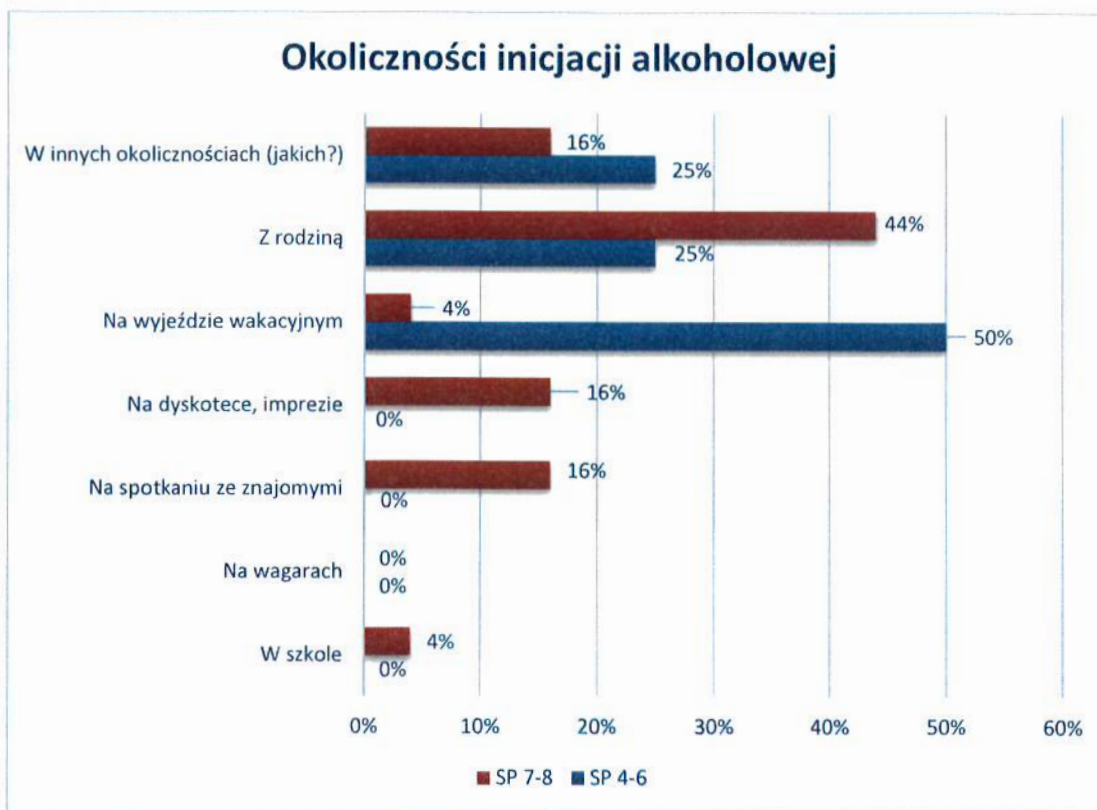
Inicjację alkoholową ma za sobą: 5% badanych uczniów klas młodszych oraz 32% uczniów klas starszych.

Uczniowie, którzy udzielili odpowiedzi twierdzącej w powyższym pytaniu, jako okoliczności wskazywali towarzystwo rodziny (SP 4-6 – 25%; SP 7-8 – 44%). Młodszy

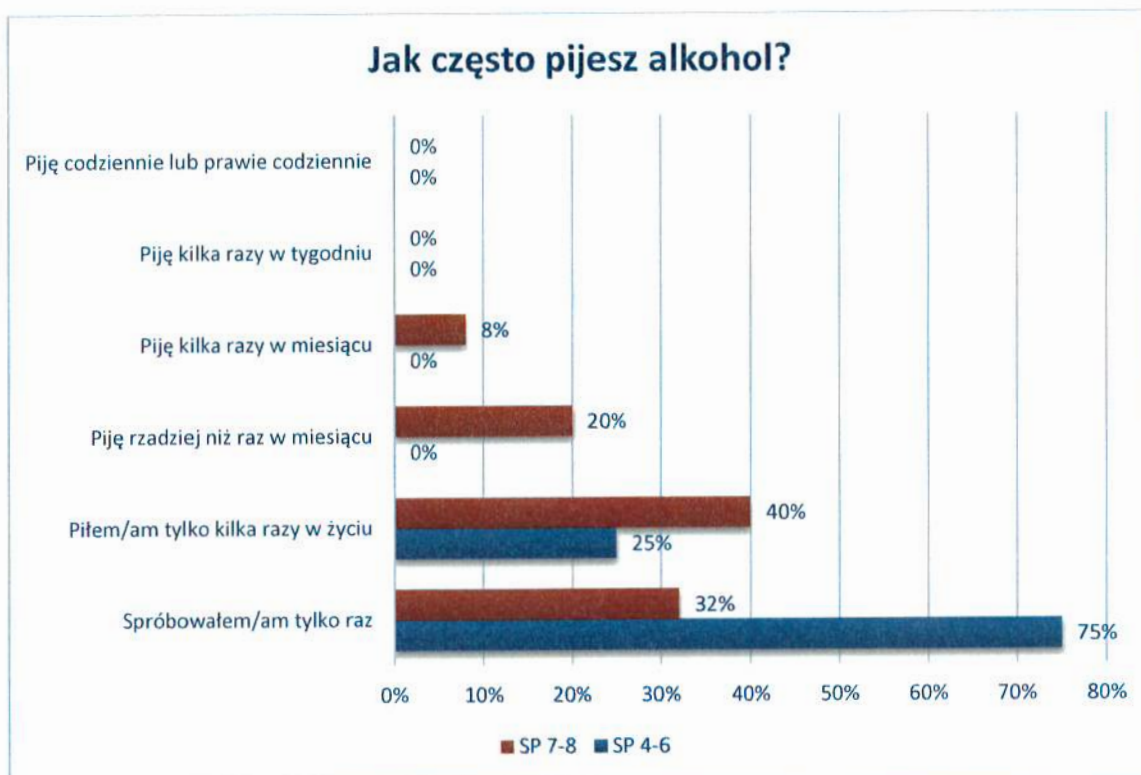
⁹ Sierosławski J., Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 r.; KBPN, PARPA; Warszawa 2020.

uczniowie wskazali również wyjazd wakacyjny (50%), a starsi spotkanie ze znajomymi (16%) oraz dyskotekę, imprezę (16%).

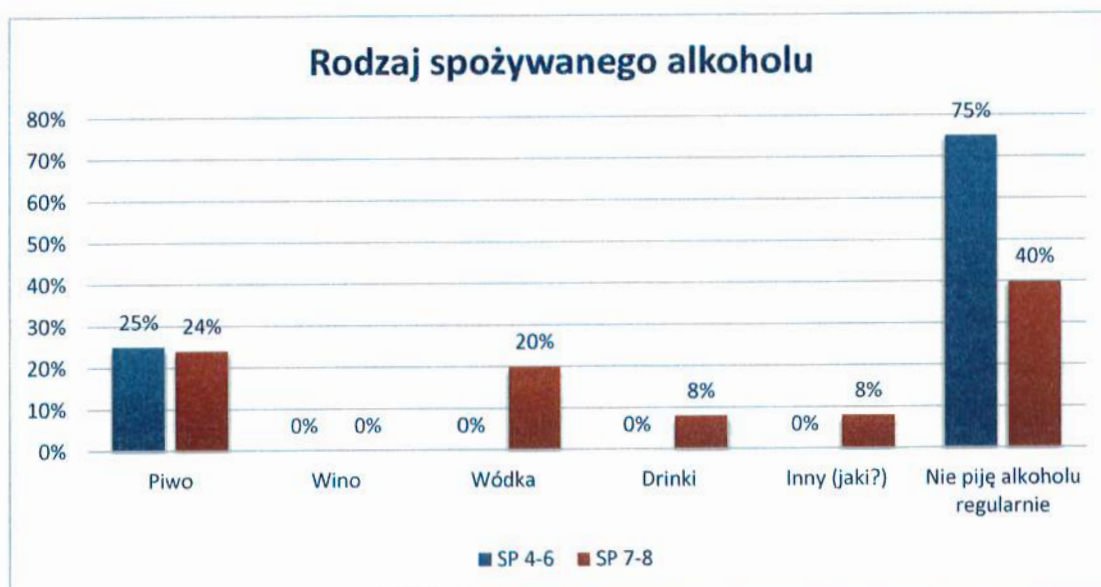

Spożywanie alkoholu jest też powszechnie tolerowane, traktowane, jako element tradycji czy kultury, a wręcz nieodłączny element wielu życiowych wydarzeń — niestety często osoby dorosłe nie widzą problemu w tym, że akceptują włączanie w ten „zwyczaj” osób niepełnoletnich. Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas warsztatów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia i zabawy, uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą.

Oprócz okoliczności inicjacji ważne było dla nas także to, jak często młodzi ludzie sięgają po alkohol. Uczniowie przyznają, że zdarzyło im się to tylko raz w życiu (SP 4-6 – 75%; SP 7-8 – 32%) lub kilka razy (SP 4-6 – 25%; SP 7-8 – 40%). Jednakże część starszych uczniów przyznaje się do spożywania rzadziej niż raz w miesiącu (20%) oraz kilka razy w miesiącu (8%).

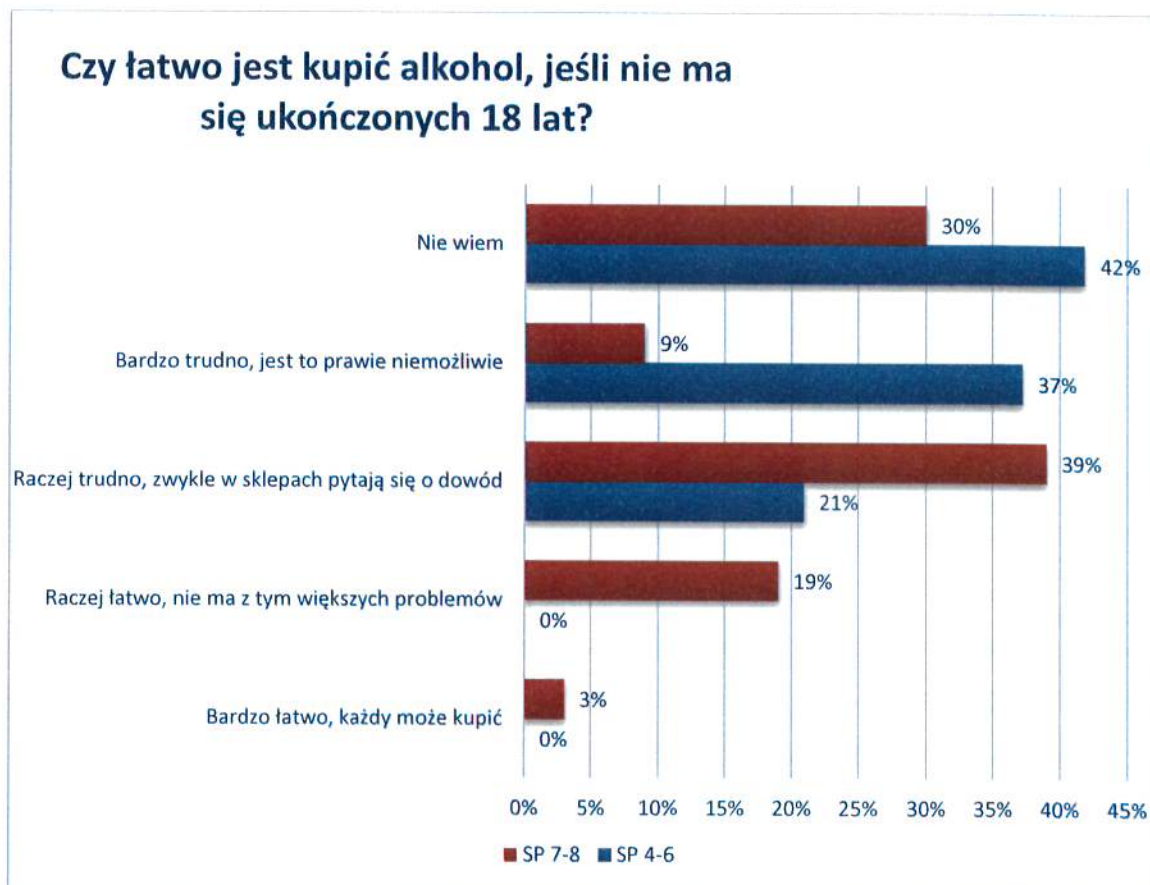
W następnej kolejności zapytaliśmy uczniów o rodzaj wypijanego alkoholu. Uczniowie generalnie **najczęściej sięgają po piwo** (SP 4-6 – 25%; SP 7-8 – 24%). Starsi wybrali również wódkę (20%) i drinki (8%).

Kolejnym ważnym pytaniem, na które odpowiadali uczniowie było to dotyczące subiektywnej oceny dostępności alkoholu dla osób poniżej 18 roku życia. **Pokazane poniżej wyniki sugerują, że 42% uczniów klas 4-6 SP oraz 30% 7-8 SP nie wie, czy**

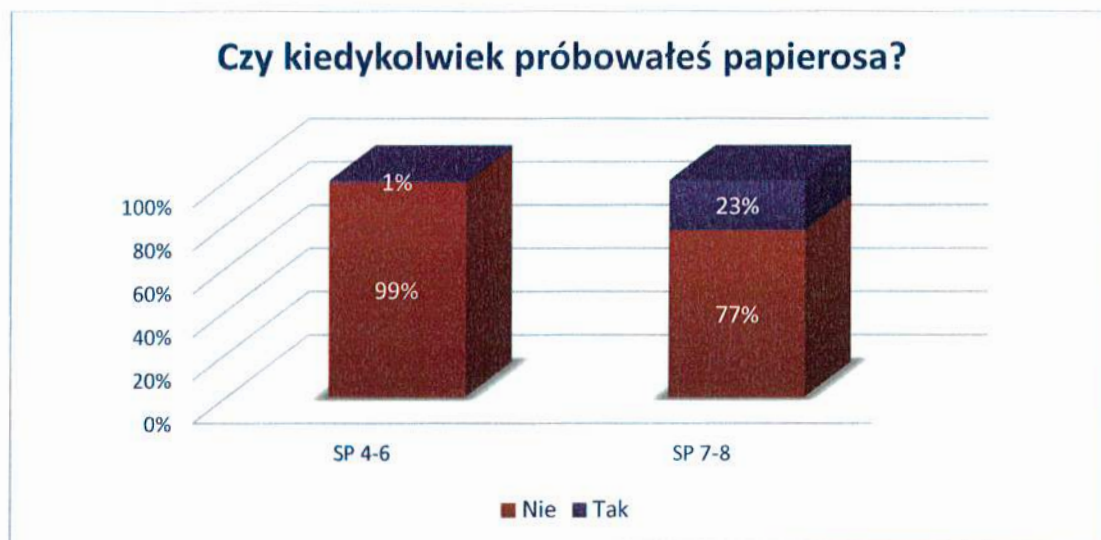
da się kupić alkohol, gdy nie ma ukończonego 18 r.ż. Może to sugerować, że ta część uczniów nigdy nie podejmowała próby nabycia alkoholu.

Młodszy uczniowie w większości wyrażają opinie, że zakup alkoholu dla nieletnich jest trudny: łącznie 58%, natomiast 22% starszych uczniów wskazuje, że jest to bardzo łatwe i raczej łatwe, co oznacza, że oni lub ich rówieśnicy mogą być klientami w punktach ze sprzedażą alkoholu.

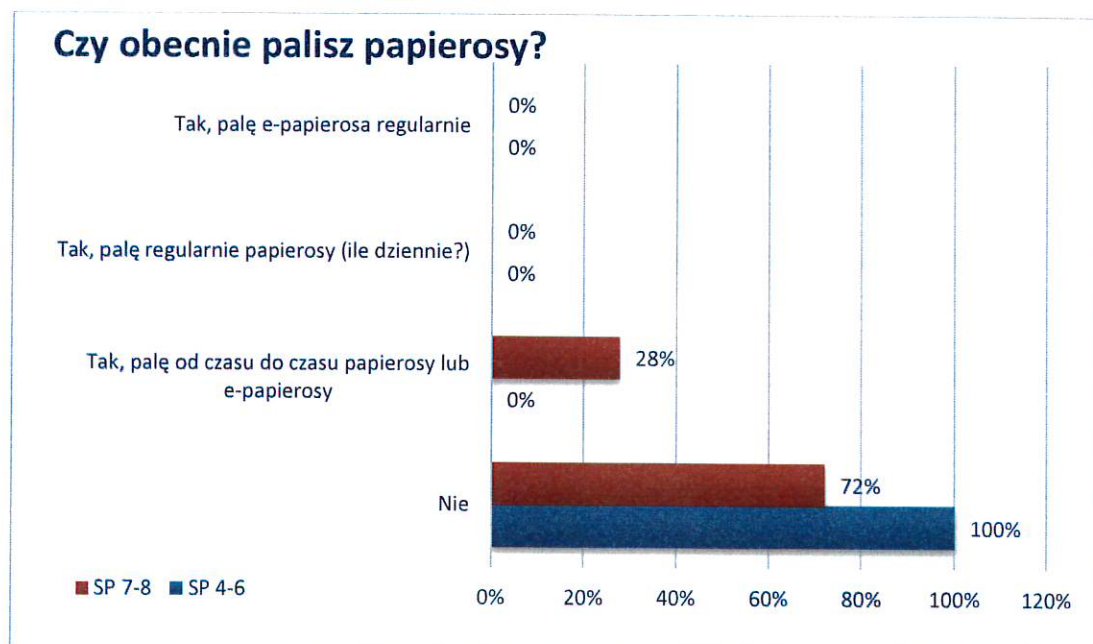
SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE: PAPIEROSY

Mimo słabnącej popularności papierosów w naszym społeczeństwie są one wciąż atrakcyjną używką dla młodzieży. Zapytaliśmy uczniów, czy kiedykolwiek próbowali papierosa oraz w jakich okolicznościach. **Inicjację nikotynową ma za sobą 1% uczniów klas 4-6 i 23% uczniów klas 7-8.**

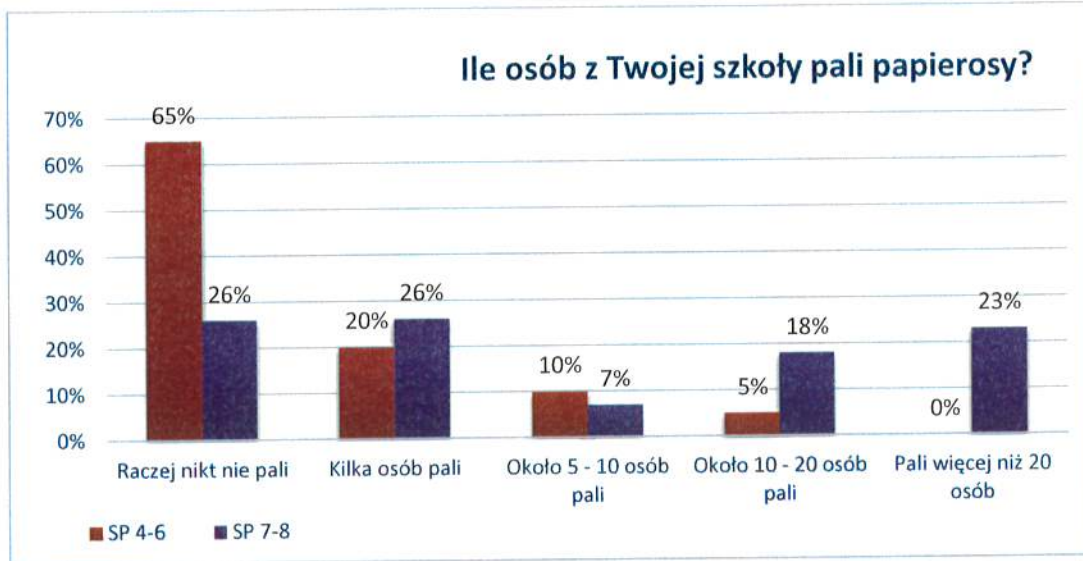

Wśród odpowiedzi twierdzących najczęściej wskazywaną przez uczniów okolicznością zapalenia pierwszego papierosa dla uczniów klas 4-6 było towarzystwo rodziny (100%), a dla uczniów klas 7-8 spotkanie ze znajomymi (44%). Niepokojące jest, że część uczniów w tym pytaniu wskazała szkołę (SP 7-8 – 6%).

Zdecydowana większość uczniów deklaruje, że pomimo prób palenia tytoniu aktualnie tego nie robią (SP 4-6 – 100%; SP 7-8 – 72%). 28% starszych uczniów przyznaje, że pali od czasu do czasu.

65% uczniów klas 4-6 oraz 26% klas 7-8 ocenia, że raczej nikt nie pali w ich szkole, a 20% SP 4-6 i 26% SP 7-8, że pali kilka osób. **Natomiast 15% SP 4-6 oraz 48% SP 7-8 ocenia, że w ich otoczeniu pali 5-10 osób i więcej.**

W kolejnym pytaniu uczniowie udzielali odpowiedzi na temat subiektywnej oceny łatwości, z jaką można dokonać zakupu papierosów. 96% uczniów klas 4-6 oraz 72% uczniów klas 7-8 uważa, że jest to raczej i bardzo trudne, jednakże odsetek młodych ludzi uważających, że nie ma z tym większego problemu jest zauważalny (SP 4-6 – 4%; SP 7-8 – 28%).

